

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

BŘEZEN 2010

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, BŘEZEN 2010

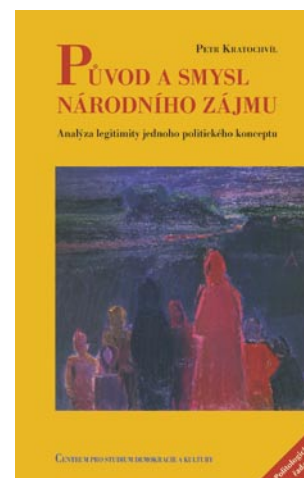
PETR KRATOCHVÍL

Původ a smysl národního zájmu

Analýza legitimity jednoho politického konceptu

Autor přináší čtivou analýzu jednoho z neaktuálnějších konceptů politické teorie – národního zájmu. Jeho cílem je především kriticky se vyrovnat se současným pojetím národního zájmu a poukázat na vztah národního zájmu a politické legitimizace. Tento vztah byl historicky pro konceptualizaci národního zájmu zcela klíčový. Ovšem v průběhu dvacátého století se vazba mezi zájmem politického společenství a jeho legitimitou přerušila, což s sebou neslo řadu negativních důsledků. Studie se snaží tuto vazbu obnovit a dokládá potřebnost nového pojetí národního zájmu jak v (mezinárodní) politické teorii, tak i v politické praxi.

Brož., 212 str., 200 Kč

MONA OZOUFOVÁ

Co prozrazuje román

19. století – mezi starým režimem a revolucí

Historička Mona Ozoufová se ve většině svých prací zabývá interpretací Velké francouzské revoluce a obecněji myšlenkami revoluce a demokracie v moderní době. V této knize autorka spolu s paní de Staël tvrdí, že literární fikce vypovídá o své době pravdivěji než historická věda. Proto se z několika známých románů snaží vyčíst, co moderní republikánská Francie převzala z dědictví starého režimu, a pokouší se vystopovat složité cesty revoluční tradice dějinami. Výsledkem soupeření mezi oběma zřízeními, monarchickým a republikánským, je kompromis. To ovšem neplatí o knize samé – Mona Ozoufová dokáže udržet čtenářovu pozornost, a přitom ještě rozšířit jeho rozhled v oblasti francouzské kultury, literatury a historie. Milovník francouzské literatury si díky autorce nejen připomene oblíbená díla francouzské klasiky (Stendhal, Hugo, Balzac a další), ale myšlenkově vytříbený text mu též napomůže proniknout do zákoutí dějin 19. i 20. století.

Váz., 292 str., 349 Kč

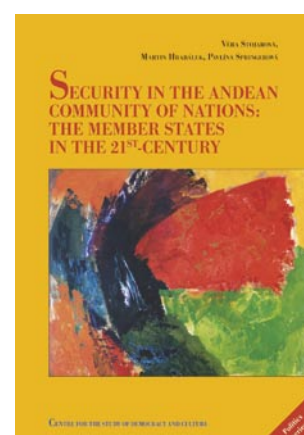
V. STOJAROVÁ, M. HRABÁLEK, P. SPRINGEROVÁ

Security in the Andean Community of Nations

The Member States in the 21st-Century

This book aims to offer an analysis of the Andean Community of Nations which reflects military, political, societal, economic and environmental security issues. Although Venezuela opted out of the Community in 2006, it has been included in the analysis due to its inevitable interlinking with other countries in the region and its enormous geostrategic importance for the area. The first chapter, written by Pavlína Springerová, details security threats posed by Bolivia. The second chapter and final chapter, respectively dealing with Colombia and Venezuela, were authored by Martin Hrabálek, the third and fourth chapters, dealing with Ecuador and Peru, were written by Věra Stojarová.

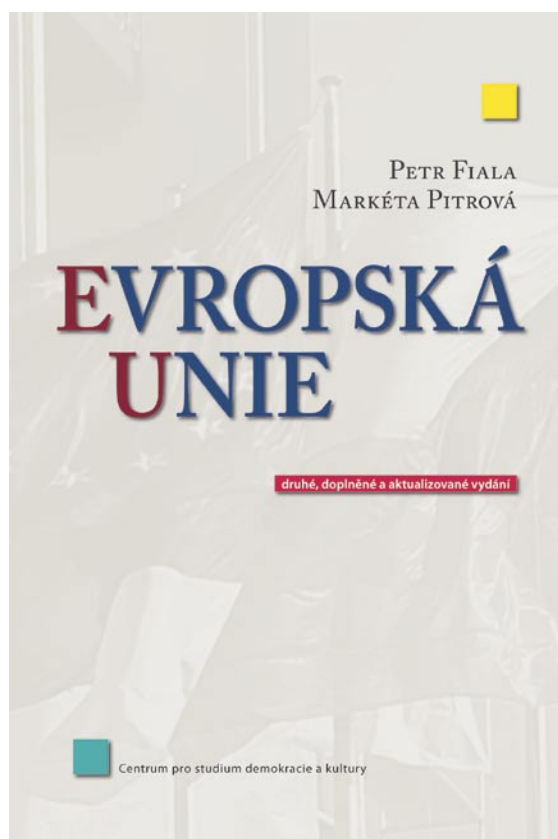
Brož., 188 str., 220 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Evropská unie

Nejprodávanejší a nejkomplexnější publikace o Evropské unii v České republice, její první vydání nechybí v žádné z odborných knihoven. Autoři – renomovaní badatelé v oblasti evropské politiky – seznamují čtenáře s historií evropského integračního procesu, s vývojem, současnou podobou a funkcemi jednotlivých evropských institucí a s tím, ve kterých oblastech (politikách) a jakým způsobem Evropská unie působí. Kniha je zdařilou kombinací politologické analýzy a velkého množství informací. Formou srozumitelně napsaného a přehledně členěného textu nabízí kvalitního průvodce problematikou Evropské unie. Publikace nyní vychází ve druhém, aktualizovaném, výrazně doplněném a přepracovaném vydání. Zahrnuje události až do roku 2008 a čtenáři v něm rovněž naleznou řadu nových dat, grafů a tabulek, a navíc praktický jmenný a předmětový rejstřík. Kniha je určena nejen odborníkům, vysokoškolským studentům a profesionálům zabývajícím se z různých hledisek evropskou integrací, ale také širší veřejnosti, která má zájem získat co nejvíce kvalifikovaných informací o Evropské unii.

Vázané, formát B5, 808 stran, 798 Kč

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte
internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik evropské legislativy a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz), lektor WebSchool.eu. Vystudoval politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička evropské legislativy a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (v současnosti zde postgraduálně studuje mezinárodní vztahy). Věnuje se především aktuálnímu dění v EU, společné zemědělské politice a východní dimenzi vnější politiky EU. K oblastem jejího odborného zájmu náleží také otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na vztah Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička evropské legislativy a koordinátorka projektů CDK. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a anglický jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	17
PŘEHLED DĚNÍ BŘEZEN 2010	7	EP: EU by se měla angažovat v oblasti poskytování veřejných služeb	17
Daně	7	Komise: Banky by měly udržovat vyšší rezervy	17
Šemeta: Návrh na zavedení unijní daně z CO ₂ už v roce 2010	7	Komise oficiálně představila svůj plán „Evropa 2020“	17
EP: Zaveďme Tobinovu daň	7	EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek	20
Rada přijala směrnici o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek	8	Regulace alternativních investičních fondů budí rozpaky	21
Rada: Proti „karuselovým“ podvodům zatím bojujeme jen v oblasti obchodování s emisními povolenkami	8	ITRE potvrdil asymetrické požadavky vůči veřejným autoritám při pozdním splácení faktur	21
Energetika	9	Statut evropské společnosti se nejspíš změní	22
EP projednával návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu	9	Zaměstnanost a sociální věci	22
Hospodářská a měnová unie	10	Rada definitivně odsouhlasila rozšíření rodičovské dovolené	22
EU si pohrává s myšlenkou založit Evropský měnový fond	10	Rada: Matky-OSVČ musí mít stejná práva jako matky-zaměstnankyně	23
Evropská rada rozhodla o podobě mechanismu pomoci Řecku	11	Komise zahájila konzultace k nové revizi směrnice o pracovní době	23
Institucionální záležitosti	11	Zemědělství	24
Evropská služba pro vnější činnost: Catherine Ashton versus EP	11	Komise autorizovala pěstování geneticky modifikovaných brambor	24
Komise: Takhle by měla vypadat evropská občanská iniciativa v praxi	13	Životní prostředí	25
Justice a vnitro	14	Rada: O limitu na emise CO ₂ u lehkých užitkových vozů musíme ještě jednat	25
Komise resuscitovala návrh nařízení „Řím III“ o usnadnění rozvodového řízení s přeshraničním prvkem	14	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	26
Rozšiřování	15	KALENDÁŘ NA DUBEN 2010	28
Islandské ne v referendu přístupová jednání neohrozí	15	SEZNAM ZKRATEK	29
Spotřebitelé	15	SLOVNÍČEK	31
Komise: Revize směrnice o souborných službách v cestovním ruchu nejdříve v roce 2011	15	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	34
ENVI: Informace o nutriční hodnotě potravin ve formě „semaforu“ nebudou	16		

STALO SE...

Komise 3. 3. 2010 oficiálně představila svou ekonomicko-environmentálně-sociální strategii „Evropa 2020“, jež by měla nahradit dosavadní (a v naprosté většině parametrů neúspěšnou) Lisabonskou strategii. Evropská rada jí však 26. 3. 2010 dala jen podmíněný souhlas (více v příspěvku **Komise oficiálně představila svůj plán „Evropa 2020“**).

Komisař Algirdas Šemeta v rozhovoru pro týdeník European Voice 4. 3. 2010 oznámil, že Komise v roce 2010 předloží návrh na zavedení unijní daně z CO₂ (více v příspěvku **Šemeta: Návrh na zavedení unijní daně z CO₂ už v roce 2010**).

Vysoká představitelka EU pro SZBP Catherine Ashton 10. 3. 2010 na plenárním zasedání EP ve Štrasburku prezentovala svoji představu o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (EEAS), „diplomatického sboru“ EU, jehož vytvoření požaduje Lisabonská smlouva. 23. 3. 2010 Ashtonová absolvovala ještě debatu o návrhu na vytvoření EEAS ve výboru AFET. Nejvýznamnější zatěžkávací zkouškou se stala právě snaha EP získat významnější pravomoci v procesu vytváření i kontroly EEAS (více v příspěvku **Evropská služba pro vnější činnost: Catherine Ashton versus EP**).

Plénium EP 10. 3. 2010 schválilo usnesení, jež vyzývá k zavedení tzv. Tobinovy daně z (přeshraničních) finančních transakcí (více v příspěvku **EP: Zavedme Tobinovu daň**).

Rada 15. 3. 2010 jednala o návrhu nařízení, jež by mělo limitovat emise CO₂ u lehkých užitkových vozů („dodávek“). Shody však nedosáhla (více v příspěvku **Rada: O limitu na emise CO₂ u lehkých užitkových vozů musíme ještě jednat**).

Výbor ENVI se 16. 3. 2010 zabýval návrhem nařízení o poskytování informací o potravinách.

Nepodpořil poskytování informací o nutriční hodnotě v podobě tzv. semaforu (odlišením vhodnosti konkrétní potraviny z hlediska obsahu tuků, cukru a soli zelenou, oranžovou a červenou barvou) (více v příspěvku **ENVI: Informace o nutriční hodnotě potravin ve formě „semaforu“ nebudou**).

V průběhu března 2010 probíhaly na půdě Rady intenzivní debaty o regulaci alternativních investičních fondů. Rada se však 16. 3. 2010 na své pozici neshodla (více v příspěvku **Regulace alternativních investičních fondů budí rozpaky**).

Výbor ITRE 18. 3. 2010 schválil svou zprávu k návrhu směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Veřejné autority by měly faktury splácet do 30 dnů, jiné obchodní subjekty (tzv. transakce business-to-business) do 60 dnů (více v příspěvku **ITRE potvrdil asymetrické požadavky vůči veřejným autoritám při pozdním splácení faktur**).

Komise 24. 3. 2010 oslovila sociální partnery kvůli nové revizi směrnice o pracovní době. Původní návrh byl zamítnut v dubnu 2009 (více v příspěvku **Komise zahájila konzultace k nové revizi směrnice o pracovní době**).

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 25.–26. 3. 2010 definovala mechanismus případné finanční pomoci Řecku. To prozatím o asistenci nepožádalo (více v příspěvku **Evropská rada rozhodla o podobě mechanismu pomoci Řecku**).

Komise 31. 3. 2010 předložila návrh nařízení, jež by mělo definovat podmínky pro předložení tzv. evropské občanské („lidové“) iniciativy (více v příspěvku **Komise: Takhle by měla vypadat evropská občanská iniciativa v praxi**).

PŘEHLED DĚNÍ BŘEZEN 2010

DANĚ

Šemeta: Návrh na zavedení unijní daně z CO₂ už v roce 2010

[Draft proposal](#) for a Council Directive amending Directive 2003/96 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity

Komisař Algirdas Šemeta v rozhovoru pro týdeník *European Voice* 4. 3. 2010 oznámil, že Komise v roce 2010 předloží návrh na zavedení unijní daně z CO₂. Některé zdroje hovoří již o dubnu.

Kontext

Daň z CO₂ byla na úrovni EU předmětem debat naposledy v říjnu 2009. Rada, která o ní debatovala, se nevyjádřila proti. Některé členské státy (např. Francie) si hodlají skrze ni v době hospodářské recese zajistit vyšší daňové příjmy (více v příspěvku „Komise začala hovořit o potenciálním zavedení unijní daně z CO₂“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah

Otázka zavedení daně z CO₂ by se s největší pravděpodobností měla stát součástí revidované směrnice č. 2003/96, jež stanovením minimálních sazeb spotřební daně u energetických produktů a elektřiny fakticky doplňuje směrnici č. 2003/87 týkající se systému obchodování s emisními povolenkami. Sazba spotřební daně navázaná na emise CO₂ by se mohla (je-li vzat v potaz návrh Šemetova předchůdce Lászla Kováče) pohybovat okolo 10 €/t (s progresí v případě environmentálně nešetrných paliv).

Sporné body

Daň z CO₂ zatím v EU zavedlo v určité podobě pouze Dánsko, Irsko, Švédsko a Finsko. Francie v tomto směru neuspěla (prezident Nicolas Sarkozy 23. 3. 2010, po prohraných komunálních volbách, indikoval, že se raději připojí k potenciálnímu řešení na úrovni EU) a ve Slovinsku, Velké Británii, Nizozemsku a Německu není navázána na množství emisí CO₂.

V případě předložení legislativního návrhu lze očekávat odpor zejm. ze strany zemí soustavně odmítajících daňovou harmonizaci v EU (typicky Velká Británie) a/nebo těch, o něž se EU rozšířila v letech 2004 a 2007 (u nich lze předpokládat, že další daňové zatížení by pro ně znamenalo „zbytečný luxus“).

Předmětem debaty bude nesporně i to, jak s novými příjmy nakládat a jak a komu je (re)distribuovat.

Další vývoj

Návrh na revizi směrnice č. 2003/96 by měl být předmětem procedury konzultace, a tedy jednomyslného schvalování v Radě.

EP: Zaved'me Tobinovu daň

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2010 o dani z finančních transakcí – zajištění jejího fungování](#)

Plénum EP 10. 3. 2010 poměrem 536:80:33 schválilo usnesení, jež vyzývá k zavedení tzv. Tobinovy daně z (přeshraničních) finančních transakcí.

Kontext

Za „otce“ daně z finančních transakcí bývá považován americký ekonom a držitel Nobelovy ceny za ekonomii James Tobin, jenž v roce 1971 přišel s myšlenkou zdanit přeshraniční finanční transakce.

Tzv. Tobinova daň by měla efektivně zasáhnout především spekulanty, kteří finanční transakce provádějí ve velkém objemu.

Právě to je důvod, proč se o ní na půdě institucí EU začalo v poslední době (době finanční krize a hospodářské recese) znovu otevřeně hovořit.

Obsah

Tobinova daň by měla být podle EP (zejm. socialistů a zelených) zavedena celosvětově, aby „odradila finanční instituce od toho, aby se vystavovaly nadměrnému riziku, a zároveň zajistila, aby se finanční průmysl podílel na náhradě škod, které napáchala finanční krize“. V případě, že by se k EU nikdo nepřipojil, měla by daň zavést sama.

Komise by měla podle EP definovat „nežádoucí transakce“. Výnos z daně (distribuovaný EU) by měl být „využit na podporu rozvojových zemí, aby se vyrovnaly s následky změny klimatu“, popř. by se mohl stát zdrojem rozpočtu EU (viz také zpráva Enriqua Guerrera Saloma přijatá plénem EP 25. 3. 2010).

Další vývoj

O celosvětovém zavedení Tobinovy daně by se mělo debatovat na summitu G20, jenž se uskuteční v červnu 2010 v Torontu. Základem jednání by měla být zpráva MMF, jež má být uveřejněna v dubnu 2010.

Navzdory požadavku EP se neočekává, že půjde o klíčový a především „prohlasovatelný“ bod jednání G20. Generální ředitel MMF Dominique Strauss-Kahn je proti Tobinově dani (řekl to na půdě EP 17. 3. 2010). Ani vývoj v rámci samotné EU zatím nevzbuzuje naděje: Komise se k požadavku EP vyjádřila ústy Algirdase Šemety spíše zdrženlivě a i ojedinělí zastánci Tobinovy daně z řad členských států (Francie a Belgie) preferují dané řešení jen v případě, že nebude fungovat pouze v EU (nehleď na odpor, jež daná idea vzbuzuje např. ve Velké Británii).

Rada přijala směrnici o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek

Návrh směrnice Rady o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření ([KOM\(2009\)28](#))

Rada 16. 3. 2010 přijala směrnici o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek.

Kontext

Komise návrh na revizi směrnice č. 76/308 (kódifikována směrnicí č. 2008/55) předložila v únoru 2009, plénum EP se k němu v rámci procedury konzultace vyjádřilo v únoru 2010 (více v příspěvku „EP podporuje harmonizaci daňové legislativy“, [Monitoring únor 2010](#)).

Obsah

Směrnice má zajistit vzájemnou pomoc členských států EU při vymáhání pohledávek v případech, kdy dochází k daňovým a jiným únikům v důsledku přeshraničních aktivit subjektů jednotného trhu.

Směrnice specifikuje informace, jež by měly být státy a/nebo příslušnými institucemi a/nebo bankami shromažďovány, i způsob žádostí o ně, vč. zavedení (preferované) možnosti spontánní výměny.

Další vývoj

Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU a bude muset být implementována do 31. 12. 2010.

Rada: Proti „karuselovým“ podvodům zatím bojujeme jen v oblasti obchodování s emisními povolenkami

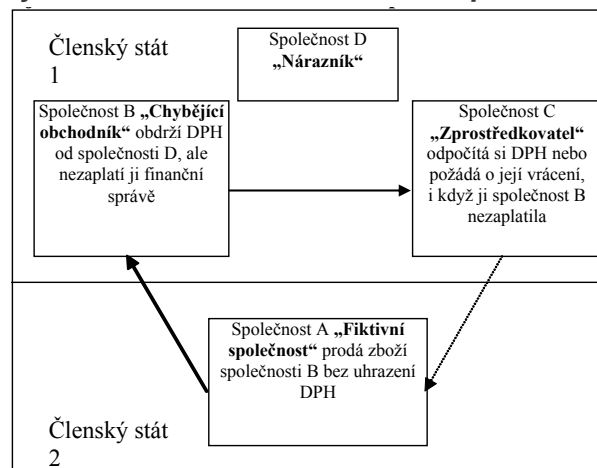
Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů ([KOM\(2009\)511](#))

Rada 16. 3. 2010 přijala směrnici, jejímž cílem je výrazné omezení tzv. karuselových podvodů s DPH. Oproti původnímu návrhu Komise by se však měla (prozatím) vztahovat jen na systém obchodování s emisními povolenkami.

Kontext

Karuselové podvody vznikají tak, že zboží zakoupené v jednom členském státě bez DPH je v jiném členském státě prodáno včetně DPH, aniž by příslušný obchodník daň kdy vůbec odvedl.

Zjednodušené schéma karuselového podvodu

Zdroj: Komise

Komise svůj návrh na zavedení tzv. reverse charge mechanismu (za platbu daně není odpovědný dodavatel, ale konečný příjemce zboží nebo služby) předložila teprve v říjnu 2009. Členské státy jej přijaly nezvykle rychle především proto, že na problém s podvody vážícími se k DPH při fungování systému obchodování s emisními povolenkami mnohokrát upozorňovaly (více v příspěvku „Komise předložila návrh na omezení ‚karuselových‘ podvodů s DPH“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Rada svůj tzv. obecný přístup přijala v prosinci 2009, EP se k návrhu vyjádřil (v rámci procedury konzultace zprávou Davida Casy z výboru ECON) v únoru 2010.

Obsah

Tzv. reverse charge mechanismus se bude na emisní povolenky fakultativně (tj. na základě uvážení členských států) vztahovat do 30. 6. 2015.

Sporné body

Komise navrhovala, aby se směrnice do 31. 12. 2014 uplatňovala i na drahé kovy, parfémy, počítačové čipy a mobilní telefony. Členské státy s tím do budoucna počítají, ovšem není jasné, kdy se pro další revizi směrnice č. 2006/112 rozhodnou. Komise každopádně deklarovala, že je schopna a ochotna do června 2010 předložit nový návrh (na základě čl. 395 směrnice č. 2006/112).

Další vývoj

Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU a bude na členských státech, zda ji uplatní, nebo ne.

ENERGETIKA

EP projednával návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o opatřeních na zabezpečení dodávek zemního plynu a o zrušení směrnice 2004/67/ES (KOM(2009)363)

Výbor ITRE 18. 3. 2010 přijal zprávu Aleja Vidala-Quadrase týkající se bezpečnosti dodávek plynu.

Kontext

Navrhované nařízení má zrušit dosud platnou směrnici č. 2004/67, která se týká bezpečnosti dodávek zemního plynu.

Směrnice definuje kategorii tzv. chráněných odběratelů (primárně domácnosti; členské státy ale mohou režim zvláštní ochrany rozšířit i na jiné odběratele typu malých a středních podniků a další, kteří se v případě krize dodávek nemohou rychle přeorientovat na jiné zdroje energie). Členské státy jim mají zajistit bezpečnost dodávek plynu v případě částečných výpadků dodávek, extrémních teplotních podmínek či v podmínkách zvýšené poptávky po zemním plynu. Směrnice vymezuje také situaci vážného narušení dodávek a hovoří i o možnosti zabezpečení dodávek plynu prostřednictvím zařízení na jeho skladování,

neukládá však členským státům povinnost skladování a udržování minimálních zásob zemního plynu vzhledem k nákladnosti tohoto procesu.

Vzhledem k několika krizovým situacím, které EU v posledních letech postihly v souvislosti s externími dodávkami zemního plynu, byl v červenci 2009 publikován návrh nařízení o opatřeních na zabezpečení dodávek zemního plynu, který směrnicí z roku 2004 ruší.

Ve výboru ITRE se návrhu coby zpravodaj ujal Alej Vidal-Quadras; pozměňovací návrhy k jeho zprávě bylo možné podávat do 14. 1. 2010. Paralelně byl návrh projednáván také v Radě (více v příspěvku „EU a bezpečnost dodávek plynu“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah a sporné body

Zpráva obsahovala v konečném znění 18 kompromisních pozměňovacích návrhů, které byly výsledkem zpracování přibližně 500 pozměňovacích návrhů podaných poslanci výboru ITRE a více než 100 pozměňovacích návrhů podaných poslanci dalších výborů.

Zatímco Komise navrhovala, aby došlo ke spuštění mechanismů týkajících se vážného narušení dodávek na komunitární úrovni v případě, že dojde k 10% poklesu dovozu plynu na úrovni celé EU, ITRE navrhl zvýšení této hranice až na 20% denních ztrát dovozů plynu ze třetích zemí na základě výpočtů operátorů evropského plynárenského přenosového systému, což do určité míry limituje možnost použití krizových mechanismů.

Pozměňovací návrh proto nebyl zcela konsensuální. Nesouhlas vyjadřovali především zástupci Polska a do určité míry i samotný zpravodaj, který si v dané souvislosti kladl otázku, jaký bude smysl nového nařízení.

Dalším bodem, v němž se zpráva Vidala-Quadrase neshoduje s původním návrhem, je definice chráněných odběratelů. Dle výsledku hlasování ITRE by k nim měly náležet pouze domácnosti, vyražena byla možnost rozšířit tuto kategorii o malé a střední podniky, školy či nemocnice.

EP také snížil požadovaný počet dnů, po který by měly plynárenské společnosti být povinny v případě problémů zásobovat chráněné odběratele v topné sezóně z Komisí původně navrhovaných 60 na 45 dnů.

Velmi důležitou složkou pozměňovacích návrhů ITRE jsou tzv. destinační klauzule, které zakazují nakupujícím společnostem reexport plynu dodávaný společností ze třetí země (např. Gazpromem).

Vzhledem k tomu, že jde o velmi citlivou otázku, která se týká právě smluv uzavíraných například Gazpromem s evropskými odběrateli (v Německu, Francii či Itálii), Komise se této otázce v rámci návrhu nařízení vyhnula. EP naproti tomu navrhuje, aby byla do nařízení včleněna formulace o tom, že Komise má zajistit, aby ve smlouvách uzavíraných mezi členskými státy či jejich plynárenskými podniky a třetími zeměmi neexistovaly žádné klauzule s podobným účinkem. V takovém případě by totiž nebyl umožněn zcela volný pohyb plynu v rámci vnitřního trhu, což do určité míry inhibuje i samotný vnitřní trh s plynem, možnosti reverzních toků apod. Obhájcem vložení této formulace do nového nařízení byl polský poslanec Konrad Szymanski, a to i v souvislosti s novou smlouvou, která se připravuje mezi Gazpromem a polskou stranou.

Kontroverzní je také návrh ITRE, aby bylo povinností připojení k integrované plynárenské síti EU, stejně jako diverzifikace dodávek plynu, která by zabránila situaci jednostranné závislosti na jediném dodavateli plynu, který nepochází z EU.

Realističtější přístup má zpráva v konečné podobě k původním návrhům Komise, které se týkají zařízení umožňujících zpětný tok plynu.

Další vývoj

O legislativním návrhu ve znění příslušných pozměňovacích návrhů se má hlasovat na plenárním zasedání EP. To však bylo odloženo, aby mohla proběhnout další jednání v Radě.

Španělské předsednictví optimisticky očekává přijetí politické dohody do července 2010, kdy jej vystřídá Belgie, je však otázkou, zda je to reálné v souvislosti s některými kontroverzními aspekty a významem připisovaným celé legislativní normě.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

EU si pohrává s myšlenkou založit Evropský měnový fond

7. 3. 2010 vystoupil německý ministr financí Wolfgang Schäuble s myšlenkou založit Evropský měnový fond (EMF), který by představoval poslední záchranu pro ty státy eurozóny, jež by se dostaly do krize výrazně ohrožující nejen je samotné, ale i eurozónu jako celek. EMF by fungoval obdobně jako MMF.

Kontext

Debata založit EMF se rozvířila poté, co se Řecko dostalo do vážných ekonomických pro-

blémů spojených s jeho vysokým zadlužením. Řecko dluží 300 mld. €, což představuje 120% jeho HDP. Rozpočtový deficit se pohybuje na úrovni 12,7%, tedy čtyřnásobku tzv. maastrichtských kritérií (více v příspěvku „Řecko se potýká s hlubokým dluhem a obviněním z falšování statistik“, [Monitoring leden 2010](#), a v příspěvku „Řecký deficit má v případě potřeby zachraňovat eurozóna“, [Monitoring únor 2010](#)).

Stavy veřejných financí Portugalska, Irska nebo Lotyšska jsou také vnímány jako skrytý problém pro celou eurozónu. Ideu vytvořit EMF podpořil 8. 3. 2010 Olli Rehn, komisař pro hospodářské a měnové záležitosti; EU je údajně schopna vytvořit potřebné mechanismy.

Obsah a sporné body

Odborníci odhadují, že Řecko bude potřebovat finanční asistenci ve výši 30 mld. €. MMF by mu mohl poskytnout pouze 20 mld. €. EMF by se měl stát „nástrojem poslední pomoci“ státu, jenž by se v budoucnu ocitl v podobné situaci.

Myšlenka vytvořit EMF se nicméně u států eurozóny setkala s rozporuplnými reakcemi, neboť by představovala značné politické a právní komplikace. Francie uvedla, že je to idea zajímavá, ale ne urgentní. Experti se přiklánějí ke zpřísnění mechanismů v eurozóně a (především) k důslednějšímu prosazování Paktu stability a růstu.

Přestože německá kancléřka vyjádřila návrhu na založení EMF podporu, uvedla, že by muselo dojít ke změně primárního práva EU.

Návrhem zřídit EMF se zabýval také výbor ECON na svém zasedání 22. 3. 2010 za účasti prezidenta ECB Jean-Clauda Tricheta a šéfa tzv. eurokupiny Jean-Clauda Junckera. Oba považují danou myšlenku za zajímavou, nevítají ale vytváření dalších mechanismů a pravidel. Krom toho EMF by problém Řecka nevyřešil, protože jeho vytvoření by zabralo delší čas.

Odpůrci fondu tvrdí, že nevhodné chování států potrestají finanční trhy. V Lisabonské smlouvě je navíc v čl. 125 (Smlouvy o fungování EU) obsaženo, že instituce EU nesmí platit dluhy jiného členu EU. Podle čl. 122 Smlouvy o fungování EU může být členskému státu poskytnuta přímá pomoc jen v mimořádných situacích (např. přírodní katastrofy).

Další vývoj

V následujícím období lze na téma EMF očekávat další jednání.

Vzhledem k tomu, že jde jen o neformální návrh, není jasný žádný podrobný harmonogram.

Evropská rada rozhodla o podobě mechanismu pomoci Řecku

Závěry ze zasedání Evropské rady, 25.–26. března 2010

Prohlášení hlav států a předsedů vlád eurozóny, Brusel 26. března 2010

Členské státy EU se na zasedání Evropské rady 26. 3. 2010 shodly na způsobu pomoci zadluženému Řecku. Finanční trhy reagovaly kladně.

Kontext

Bezprostředně před konáním Evropské rady předseda Komise José Manuel Barroso uvedl jako jednu z možností pomoci Řecku bilaterální půjčky států eurozóny. Tento postup podpořil také prezident ECB Jean-Claude Trichet. Řecko by mělo půjčky obdržet jen v případě nezměrného ohrožení jak samotného státu, tak eurozóny. Prezident ECB při jednání s výborem ECON 22. 3. 2010 navíc vyzval, aby se EP zasadil o větší fiskální disciplínu v EU obecně. Ocenil řecké úsporné kroky a zdůraznil potřebu obnovit důvěryhodnost Řecka vůči investorům.

Obsah

Představitelé zemí eurozóny v prohlášení z 26. 3. 2010 uvádějí, že konsolidační opatření přijatá Řeckem představují významný příspěvek k posílení fiskální udržitelnosti a důvěry trhů.

Vzhledem k tomu, že řecká vláda o žádnou finanční podporu zatím nepožádala, níže uvedený mechanismus nebyl aktivován.

Evropská rada rozhodla, že bude Řecku, jako krajní prostředek a pokud o to požádá, poskytnuta půjčka tvořená dvoustrannými smlouvami za přispění MMF. O jakémkoli vyplácení těchto půjček rozhodnou jednomyslně členské státy eurozóny, na základě silné podmíněnosti a po posouzení Komisí a ECB. Členské státy eurozóny se budou na financování podílet v souladu s klíčem pro upisování základního kapitálu ECB.

Největší podíl ponese Německo, Francie, Španělsko a Itálie; Malta, Slovinsko, Irsko a Kypr přispějí méně. Příspěvek by měl být dobrovolný. Cílem mechanismu není poskytnout financování za běžné úrokové sazby eurozóny, ale dodat podněty pro co nejrychlejší návrat k financování prostřednictvím trhu za ceny odpovídající riziku. Úrokové sazby nebudou zvýhodněné, tj. nebudou obsahovat prvek subvence.

Sporné body

Německo se od počátku stavělo k poskytnutí finanční pomoci Řecku negativně. Podle průzkumů

veřejného mínění byla většina obyvatel proti poskytnutí pomoci, třetina by souhlasila s tím, aby Řecko eurozónu opustilo. Kancléřka Merkelová varovala před přehnanými očekáváním ze strany EU a zdůraznila, že Řecko o žádnou konkrétní finanční pomoc prozatím nepožádalo. Zmínila také, že by v budoucnu měla být dodržována pravidla Paktu stability a růstu s hrozbou opuštění eurozóny. Bylo to ale také Německo, které pravidla paktu samo v minulosti nedodržovalo.

Pozice ČR

Ještě před zahájením summitu český premiér Fischer uvedl, že ČR podporuje vznik mechanismu, který by zadluženému Řecku zajistil půjčky od jednotlivých členských zemí eurozóny. Jednal o tom se členy Visegrádské čtyřky.

Další vývoj

Řecko prodalo do konce března dluhopisy ve výši 5 mld. € s úrokem 5,9%, což je v porovnání s úrokem ve výši 6,25% na začátku měsíce zlepšení. Tyto prostředky vystačí na pokrytí poplatků z půjček za duben. Uvedené znamená, že závěry a opatření Evropské rady přispívají k pomalé stabilizaci situace v Řecku i v celé eurozóně. Do května musí řecká vláda získat dalších 10 mld. € a do konce roku 2010 pak 53 mld. €.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Evropská služba pro vnější činnost: Catherine Ashton versus EP

Proposal for a Council Decision establishing the organisation and functioning of the European External Action Service

Vysoká představitelka EU pro SZBP Catherine Ashton 10. 3. 2010 na plenárním zasedání EP ve Štrasburku prezentovala svoji představu o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (EEAS), „diplomatického sboru“ EU, jehož vytvoření požaduje Lisabonská smlouva.

23. 3. 2010 Ashtonová absolvovala ještě debatu o návrhu na vytvoření EEAS ve výboru AFET.

Nejvýznamnější zatěžkávací zkouškou se stala právě snaha EP získat významnější pravomoci v procesu vytváření i kontroly EEAS.

Kontext

Vytvoření EEAS, která má působit ve spolupráci s diplomatickými službami členských států a napomáhat vysokému představiteli EU pro SZBP, předpokládá Lisabonská smlouva v čl. 27 revido-

vané Smlouvy o EU. Nová struktura by se měla skládat z úředníků generálního sekretariátu Rady, Komise a z vyslaného personálu vnitrostátních diplomatických služeb. Organizaci a fungování měla podle Lisabonské smlouvy navrhnout právě vysoká představitelka pro SZBP, již bude služba po obdržení souhlasu Komise podléhat.

EP má být dle Lisabonské smlouvy ve věci kreace EEAS pouze konzultován (nemůže tedy přímo ovlivňovat její složení). Pro schválení některých pasáží je třeba spolurozhodovací procedury (finanční aspekty a administrativní otázky), EP ovšem požadoval významnější rozhodovací podíl na celém procesu utváření EEAS.

Obsah a sporné body

Vize vysoké představitelky pro SZBP se staly terčem kritiky jednak z obavy, že vedoucí posty v rámci nové diplomatické služby EU budou ve zvýšené míře zaujímat diplomaté a úředníci z Velké Británie (tuto obavu údajně dalo najevo především Německo či Francie), jednak proto, že na ně Ashtonová chce delegovat příliš mnoho pravomocí, což by mohlo vést k třenicím zejména mezi EEAS a Komisí.

Ashtonová od počátku navrhovala především rozpočtovou autonomii nové instituce či organizaci prostřednictvím panelů na geografické a tematické bázi. Komise má dle návrhu rozpočet EEAS sice kontrolovat, ale má existovat značná autonomie, pokud jde o otázku strategického přidělování zdrojů. Rovné zastoupení by měli mít reprezentanti Komise, generálního sekretariátu Rady a členských států (vždy jedna třetina z celkového počtu zástupců). K autonomii EEAS na Komisi se přikláněly také členské státy.

Předmětem největších kontroverzí je pocho-pitelně obsazení nejvyšších postů v EEAS. Znepokojení nad tím, že nová instituce by měla být na vysokých postech převážně ovládána zástupci starších členských států (Velkou Británií, Francií a Německem), neoficiálně vyjádřili i zástupci 12 států, které vstoupily do EU v letech 2004 a 2007.

Vyplývá to zčásti přirozeně ze skutečnosti, že reprezentanti „nových“ členských států prozatím nejsou zastoupeni ve vysokých úřednických postech evropských institucí; mezi zvláštními zástupci EU v třetích zemích jsou v současnosti jen dva reprezentanti zemí střední a východní Evropy (Maďar Kálmán Mizsei jako zvláštní zástupce EU v Moldávii a Litevec Vygaudas Usackas jmenovaný v únoru 2010 speciálním reprezentantem EU v Afghánistánu). Ashtonová navíc okolo sebe za účelem vytvoření EEAS shromáždila skupinu poradců na úrovni

„high-level group“ ve věci EEAS, v níž je zastoupen pouze jeden reprezentant nových členů, maďarský velvyslanec při EU Gábor Iván.

Projev Ashtonové byl v EP přijat pozitivně, konečný verdikt však ještě není zcela jasný, dle vyjádření reprezentantů EP projev postrádal detaily týkající se především jeho vlastní role při spolupráci s EEAS, resp. ovlivňování SZBP.

Zpravodajové návrhu Elmar Brok a Guy Verhoofstadt následně nastínili představu EP o fungování EEAS: měla by být navázána na některou již existující instituci, nejlépe na Komisi. EEAS by měla mít na starosti také rozvojovou politiku, humanitární pomoc a evropskou sousedskou politiku; v souladu s tím by do její práce měli být úzce zapojeni i tři komisaři odpovědní za tyto oblasti (tedy litevský komisař pro rozvoj Andris Piebalgs, bulharská komisařka Kristalina Georgieva pro oblast mezinárodní spolupráce, humanitární pomoci a řešení krizí a také český komisař Štefan Füle pro rozšiřování a evropskou sousedskou politiku). EEAS by měla být EP odpovědná, a to nejen ve smyslu kontrolní funkce ze strany EP, ale formou slyšení nominovaných diplomatů, podobně jako je tomu u nominovaných komisařů.

18. 3. 2010 Ashtonová předala Coreperu návrh organizační struktury EEAS. Kritizovali jej především zástupci Německa v EP. Struktura v čele s generálním sekretariátem údajně kopíruje „francouzský model“ uspořádání diplomatického sboru a odlišuje se i od návrhů poslanců Broka a Verhofstadta, podle něhož by měli ve struktuře EEAS hrát důležitou úlohu komisaři pro rozvoj, humanitární pomoc a sousedskou politiku. V souladu s původním plánem byl nakonec přesto do konce března 2010 dokončen návrh rozhodnutí ustavujícího EEAS.

Ashtonová v něm navzdory připomínkám EP zachovala navrhovanou strukturu se silným postavením generálního sekretariátu. Ústupek představě EP byl učiněn v tom, že komisaři pro rozvoj a sousedskou politiku mají s EEAS úzce spolupracovat.

Další vývoj

Návrh rozhodnutí ustavujícího fungování EEAS bude předložen EP, je ale otázkou, jak se k němu daná instituce postaví. V dubnu 2010 má být návrh předložen také Radě.

Komise: Takhle by měla vypadat evropská občanská iniciativa v praxi

Proposal for a Regulation of the European parliament and of the Council on the citizens' initiative (COM(2010)119)

Komise 31. 3. 2010 v souladu s čl. 24 Smlouvy o EU předložila návrh nařízení, jež by mělo definovat podmínky pro předložení tzv. evropské občanské („lidové“) iniciativy.

Kontext

Evropskou občanskou iniciativu zavedl článek 11 Smlouvy o EU: „Nejméně jeden milion občanů (...) pocházejících z podstatného počtu členských států se může ujmout iniciativy a vyzvat Komisi, aby v rámci svých pravomocí předložila vhodný návrh k otázkám, k nimž je podle mínění těchto občanů nezbytné přijetí právního aktu.“

Komise k dané problematice předložila zelenou knihu, jež byla předmětem veřejné konzultace do konce ledna 2010. Její účastníci Komisi zaslali 323 příspěvků. Zatímco členské státy se stavěly za přísnější podmínky (iniciativa by měla pocházet alespoň z třetiny, tj. 9 zemí), EP požadoval a požaduje, aby bylo možné iniciativu uznat již v případě, že pod ni svůj podpis připojí 1 mil. občanů z pouhých 7 zemí (tj. čtvrtiny; více v příspěvku „Rada: Evropskou občanskou iniciativu může předložit milion občanů z 9 zemí“, [Monitoring leden 2010](#), a v příspěvku „ECAS: Evropská občanská iniciativa musí být více než petice“, [Monitoring únor 2010](#)).

Obsah

Komise navrhuje, aby evropská občanská iniciativa byla uznána v případě, že se k ní připojí alespoň 1 mil. občanů z třetiny členských států (v současnosti 9; podobné kvórum v EU platí i pro zahájení tzv. posílené spolupráce). Minimální počet signatářů z jednotlivých členských států by měl být závislý na jejich velikosti (lidnatosti): signatářů z menších států by mělo být proporcionálně více než signatářů ze států větších. (Komise tedy nezohlednila návrh, aby minimální počet signatářů z jedné členské země činil paušálně 0,2% její populace s odůvodněním, že 1 mil. občanů také reprezentuje 0,2% všech občanů EU).

Minimální počet signatářů evropské občanské iniciativy z členské země

Belgie	16 500
Bulharsko	13 500
ČR	16 500
Dánsko	9 750
Estonsko	4 500
Finsko	9 750
Francie	55 500
Irsko	9 000
Itálie	54 750
Kypr	4 500
Litva	9 000
Lotyšsko	6 750
Lucembursko	4 500
Maďarsko	16 500
Malta	4 500
Německo	72 000
Nizozemsko	19 500
Polsko	38 250
Portugalsko	16 500
Rakousko	14 250
Rumunsko	24 750
Řecko	16 500
Slovensko	9 750
Slovinsko	6 000
Španělsko	40 500
Švédsko	15 000
Velká Británie	54 750

Zdroj: Proposal for a Regulation of the European parliament and of the Council on the citizens' initiative

Komise by měla iniciativu nejprve zaregistrovat a v případě, že se k ní připojí min. 300 tis. signatářů ze 3 členských států (a s aktivním volebním právem do EP, jímž s výjimkou Rakouska disponují všichni občané v EU, kteří dosáhli věku 18 – v Rakousku 16 – let), měla by v průběhu 2 měsíců přezkoumat její přípustnost (může Komise na základě iniciativy předložit legislativní návrh, jenž posléze povede k normě implementující zakládací smlouvy EU?; srov. čl. 8 návrhu).

Sběr podpisů (i elektronicky) by měl trvat nejvýše rok. Každý signatář by měl o sobě poskytnout následující údaje: jméno, adresu, e-mail, datum a místo narození, národnost a číslo občanského průkazu nebo pasu. Po dosažení minimálního kvóra by měla Komise do 4 měsíců uveřejnit sdělení; neměla by být povinna (ani smlouvy s tím explicitně nepočítají) předložit na základě evropské občanské iniciativy konkrétní legislativní návrh.

Sporné body

Na předloženém návrhu se jako nejproblematictější jeví požadavek na údaje, jež by měl o sobě každý signatář poskytnout. Fakticky diskvalifikuje dosavadní (neformální) iniciativy, které tak extenzivní množství dat nepožadovaly, např. známou kampaň za jediné sídlo EP (namísto stávajících tří; v daném případě lze však dovodit, že i kdyby byly požadavky na realizaci evropské občanské iniciativy méně přísné, kampaň za jedno sídlo EP by neprošla testem přípustnosti: otázka sídel institucí EP spadá do kompetence členských států, nikoliv Komise).

Diskutabilní je také samotný význam evropské lidové iniciativy, pakliže Komise nemá povinnost brát ji v potaz. Zkušenost ukazuje, že fakultativní oprávnění (např. dříve v historii konzultační pravomoc EP) představují pouhé zdání „plného zapojení“ do dění v EU.

Další vývoj

O návrhu budou v následujícím období diskutovat Rada a EP.

Španělské předsednictví vyjádřilo zájem dosáhnout v Radě shody do konce svého mandátu v červnu 2010. Komise předpokládá, že finální podoba nařízení by mohla být uveřejněna v Úředním věstníku EU do konce roku 2010, resp. že nařízení by mohl začít platit 1. 12. 2010, tedy rok po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost. S případnou revizí nové normy se počítá po 5 letech od vstupu v platnost.

JUSTICE A VNITRO**Komise resuscitovala návrh nařízení „Řím III“ o usnadnění rozvodového řízení s přeshraničním prvkem**

Proposal for a Council Regulation (EU) implementing enhanced cooperation in the area of the law applicable to divorce and legal separation (COM(2010)105)

Komise 24. 3. 2010 představila návrh nařízení, které má usnadnit rozvodové řízení s přeshraničním prvkem.

Kontext

Komise se tímto způsobem vrátila k již odmítnutému návrhu nové legislativy označované jako „Řím III“.

V březnu 2005 Komise publikovala zelenou knihu o rozhodném právu a příslušnosti soudů v rozvodových záležitostech. V červenci 2006 navrhla změnu nařízení č. 2201/2003, které se týká příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manžel-

ských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti. „Řím III“ však v roce 2006 vetovalo Švédsko ve snaze zachovat vlastní systém rozvodového řízení a předejít zavedení unifikovaných pravidel.

Návrat k návrhu legislativy, která napříč členskými státy stále není konsensuální, umožnilo uplatnění principu tzv. posílené spolupráce.

V oblasti rodinného práva s přeshraničním prvkem je i pod vlivem Lisabonské smlouvy zachováno jednomyslné hlasování v Radě. Pokud tedy jeden členský stát nesouhlasí, návrh je zablokovan. 10 členských zemí (konkrétně Rumunsko, Maďarsko, Rakousko, Španělsko, Itálie, Slovinsko, Lucembursko, Řecko, Bulharsko a Francie) naléhalo na legislativní změny v oblasti navzdory trvajícím odporu jiných členských zemí. Jejich zástupci poukazovali na stoupající počet manželství, do nichž vstupují snoubenci různé národnosti, a také odpovídající počet rozvodů těchto manželství, který v rámci EU ročně dosahuje počtu 170 tis.

Pravidla pro tzv. posílenou spolupráci umožňují, aby skupina zemí v některých oblastech integrace postupovala rychleji. Podmínkou, kterou stanovovala už Smlouva z Nice, je, aby se této spolupráce účastnilo alespoň 8 zemí, aby spolupráce nebyla v rozporu se stanovenými integračními cíli, nevytvářela překážky volnému obchodu mezi členskými zeměmi a volné soutěži. Akty a rozhodnutí přijaté v rámci této spolupráce jsou zavazující, příp. přímo aplikovatelné pouze v těch státech, které se spolupráce účastní. Návrh pro zahájení zesílené spolupráce podává Komise, podat jej ale nemusí, pokud má výhrady.

Zatímco předcházející komisař pro oblast spravedlnosti, bezpečnosti a svobody Jacques Barrot s jejím zahájením váhal, nová komisařka pro spravedlnost, základní práva a občanství Viviane Reding se rozhodla podnět k zesílené spolupráci vydat.

Obsah

Podstatou návrhu je, že rozhodnutí o tom, jaké rozvodové zákony, respektive zákony, které z obou zemí, z nichž každý z manželů pochází, mají být při jejich rozvodu uplatněny, má spočívat právě na dvojici účastníků se rozvodového řízení. Rozvádějící se manželé tedy mají mít nárok vybrat si rozvodové právo na základě společného rozhodnutí. Pokud se dohodnout nemožou, bude o tom, které zákony mají být použity, rozhodnuto na základě několika stanovených kritérií.

Prvním z kritérií bude, v jakém státě má dvojice společné trvalé bydliště. Pokud by zde došlo k nějaké nejasnosti, je rozhodujícím kritériem, v kterém ze států bylo jejich poslední společné bydliště, za

podmínky, že v tomto státě alespoň jeden z dvojice stále bydlí. Pokud nebude použitelné toto kritérium, bude užito právo země podle společné národnosti rozvádějící se dvojice. Pokud ani toto kritérium nelze použít, bude rozhodující právo té země, v níž byla příslušná žádost k zahájení rozvodového řízení podána.

Další vývoj

Některé členské státy (Německo, Portugalsko, Velká Británie, Nizozemí či Polsko) již při projednávání možné zesílené spolupráce v této oblasti v roce 2009 vyjádřily nesouhlas, Komise se proto rozhodla předložit paralelně ještě jeden návrh na rozhodnutí, které by se týkalo schválení posílené spolupráce ve specifické oblasti rozvodu či rozluky.

Vše bude ještě předmětem jednání Rady; EP je ve věcech týkajících se rodinného práva s přeshraničním prvkem pouze konzultován.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Islandské ne v referendu přístupová jednání neohroží

Islandští voliči odmítli v referendu 6. 3. 2010 návrh zákona na uhrazení dluhu zkrachovalé banky Icesave.

Kontext

Po pádu islandské banky Icesave v roce 2008 zaplatila Velká Británie a Nizozemsko svým občanům-vkladatelům 3,9 mld. € (téměř polovina islandského HDP). Obě země nyní tyto prostředky po Islandu požadují zpět.

Obsah

Islandská vláda chtěla navrácení uvedené sumy ošetřit zákonem, ten však 93,5 % voličů v referendu 6. 3. 2010 odmítlo. Jen 1,8 % voličů hlasovalo pro. Účast v historicky prvním referendu, jež se za 66 let existence republiky uskutečnilo, byla 62,7 %. Zbylé hlasy byly neplatné.

Sporné body

Po zamítavém referendu panovaly obavy z případné ekonomické izolace Islandu, MMF ale přislíbil pokračování pomoci. Komise spor mezi Islandem a Velkou Británií a Nizozemskem označila za bilaterální bez dopadu na přístupová jednání (více v příspěvku „Komise doporučuje otevřít jednání s Islandem“, [Monitoring únor 2010](#)). Komisař Štefan Füle zdůraznil, že Island projde přístupovou procedurou,

během níž bude muset stejně jako ostatní žadatelé o členství splnit všechna stanovená kritéria. EP zastává stejný názor jako Komise.

Další vývoj

Islandská vláda bude jednat s oběma poškozenými státy o příznivějších podmínkách splácení svého dluhu.

SPOTŘEBITELÉ

Komise: Revize směrnice o souborných službách v cestovním ruchu nejdříve v roce 2011

Komisař John Dalli 8. 3. 2010 v EP oznámil, že revize směrnice č. 90/314 o souborných službách v cestovním ruchu bude předložena nejdříve v roce 2011, nikoliv již v roce 2010, jak se původně očekávalo.

Kontext

Směrnice č. 90/134 (tzv. PTD) se vztahuje na souborné služby pro cesty, pobyty a zájezdy (tzv. balíčky) a stanovuje požadavky na poskytované informace a odpovědnost za nevyhovující služby (doprava, ubytování atd.).

Definuje rovněž způsob ochrany klientů v případě platební neschopnosti nebo úpadku cestovní kanceláře nebo agentury. Veřejná konzultace, zahájená v listopadu 2009 a završená v únoru 2010, se zabývala otázkou, zda by se revidovaná norma neměla vztahovat i na tzv. dynamické balíčky, tj. ty, které si klient fakticky sestavuje sám např. prostřednictvím internetu (více v příspěvku „Komise plánuje revizi směrnice o souborných službách v cestovním ruchu“, [Monitoring listopad 2009](#)).

Obsah

Komisař EP informoval o výsledcích veřejné konzultace. Navzdory tomu, že mezi Komisí a EP dlouhodobě existuje konsenzus, že revize směrnice č. 90/134 je nezbytná, neboť norma je zastaralá, hodlá Dalli příslušný návrh předložit až v roce 2011.

Na druhou stranu zvažuje – v souladu s již dříve artikulovaným požadavkem EP – i zavedení ochrany proti platební neschopnosti, jež by se vztahovala plošně na všechny (i separátně objednávané) služby (typicky letenky) a byla realizována např. v podobě povinného pojištění. Návrh by měl být předložen patrně již v roce 2010.

Sporné body

Komise hodlá kodifikovat praxi, která se teprve rozvíjí (dynamických balíčků využívá zatím pouze třetina Evropanů). Kontraproduktivní může být revize i pro spotřebitele: ceny dynamických balíčků v důsledku zvýšených nároků na ty, jež je nabízejí, patrně vzrostou.

Další vývoj

■ Komise pořádá k dané problematice 22. 4. 2010 workshop.

ENVI: Informace o nutriční hodnotě potravin ve formě „semaforu“ nebudou

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (KOM(2008)40)

■ Výbor ENVI se 16. 3. 2010 zabýval návrhem nařízení o poskytování informací o potravinách. Jedním z klíčových závěrů jednání přijatých po zhruba 18 měsících poměrem 52:2:5 je skutečnost, že nepodpořil poskytování informací o nutriční hodnotě potravin v podobě tzv. semaforu (odlišením vhodnosti konkrétní potraviny z hlediska obsahu tuků, cukru a soli zelenou, oranžovou a červenou barvou).

Kontext

Návrh předložený Komisí v lednu 2008 má za cíl revizi dvou směrnic týkajících se značení potravin: č. 90/496 a č. 2000/13.

Obsah

■ Výbor přezkoumával celkem 1332 pozměňovacích návrhů. Poskytování informací o nutriční hodnotě potravin v podobě semaforu, o němž se v souvislosti s návrhem mnohokrát hovořilo, ENVI – navzdory socialistům, komunistům, zeleným a liberálům – odmítl.

Podle zpravodajky Renaty Sommer zejm. proto, že semafor jednoduše nemůže reflektovat složitá vědecká data.

■ Zpráva naproti tomu požaduje, aby na přední straně obalu potravin byla vždy zřetelně vyjádřena energetická hodnota v kilokaloriích na 100 gramů nebo 100 mililitrů a (v rozporu s názorem zpravodajky kdekoli na obalu) i původ produktu (v případě veškerého masa, mléčných výrobků, ovoce a zeleniny a produktů připravených z jedné ingredience).

Krom toho by veškeré informace na potravinách měly být „čitelné“, což podle ENVI neznamená jen stanovení minimální velikosti písma, jak požadovala Komise, ale i určení dalších parametrů (např. kontrast písma s pozadím).

Obecně bude muset být na všech potravinách (s výjimkou alkoholických nápojů) vyznačen obsah tuků, nasycených tuků, uhlohydrátů, cukru a soli a energetická hodnota. Nepovinné by mělo být vyznačení množství bílkovin a obsahu vlákniny. Členské státy by si měly zachovat možnost zavést vlastní „schémata značení“.

Sporné body

Výsledek jednání výboru ENVI odmítla spotřebitelská organizace BEUC (spolu s EPHA). Jednání kritizovala již dříve, zejm. kvůli očekávanému odmítnutí poskytování informací v podobě semaforu („2/3 Evropanů budou v roce 2030 trpět obezitou a potřebují vhodné nástroje“) a kvůli tomu, že výbor jednoznačně nepodpořil její myšlenku na komplementaritu (širší palety) informací uvedených na přední a zadní straně obalu potravin (v kilokaloriích na 100 gramů nebo 100 mililitrů a na porci). (Podpořil nicméně to, aby výrobci, je-li to možné, uváděli na potravinách informace typu „průměrná denní dávka pro ženu středního věku; osobní denní dávka spotřebitele se může lišit“.)

Rovněž členské státy jsou ve věci rozděleny, jak ukázalo doposud poslední jednání Rady, jež se problematikou zabývala v prosinci 2009. Předmětem debat je zejm. rozložení odpovědnosti mezi všechny části distribučního řetězce.

Sama zpravodajka se postavila nejen proti požadavku na uvádění původu produktu s odůvodněním, že bude jen obtížně realizovatelný, ale i proti tomu, aby se nové nařízení vztahovalo na všechny potraviny (tj. i na ty nebalené).

Další vývoj

■ Plénum EP by se mělo zprávou Renaty Sommer zabývat 14. 6. 2010.

Rada by podle zpravodajky měla dosáhnout společného postoje do konce roku 2010. Žádný z členských států však takovou informaci nepotvrdil.

Bylo-li by nařízení přijato ve stávající podobě, mělo by se začít uplatňovat (podobně jako směrnice) až 3 roky po uveřejnění v Úředním věstníku EU (a po 5 letech v případě producentů s méně než 100 zaměstnanci a ročním obratem a/nebo účetní rozvahou do 5 mil. €).

VNITŘNÍ TRH

EP: EU by se měla angažovat v oblasti poskytování veřejných služeb

25. 2. 2010 se na půdě EP poprvé sešla skupina poslanců napříč frakcemi (tzv. intergroup), aby diskutovala působení EU v oblasti poskytování veřejných služeb.

Kontext

Smlouva o fungování EU (součást Lisabonské smlouvy) v čl. 14 určuje, že EU má (v rámci vymezených pravomocí) právo k normotvorbě v oblasti veřejných služeb (tzv. služeb obecného hospodářského zájmu), aby stanovila „zásady a podmínky“ jejich poskytování.

Obsah a sporné body

Cílem intergroup je utřídit argumenty, zda a jak by EU měla do oblasti poskytování veřejných služeb v jednotlivých členských státech ingrovat.

Nutno však dodat, že její možnost bezprostředně iniciovat jakýkoli legislativní proces je limitována faktem, že formálněprávně tak může učinit pouze Komise.

Další vývoj

Intergroup hodlá fungovat v delším časovém horizontu a rozhodně se doporučuje její působení sledovat.

Komise: Banky by měly udržovat vyšší rezervy

[Commission Services Staff Working Document. Possible Further Changes to the Capital Requirements Directive](#)

Komise 26. 2. 2010 zahájila veřejnou konzultaci k potenciální změně směrnic o kapitálové přiměřenosti.

Kontext

Tzv. směrnice o kapitálové přiměřenosti (č. 2006/48 a 2006/49) upravují, jak a v jakém objemu mají finanční instituce spravovat své rezervy k zajištění rizik, která podstupují na trhu. Fakticky jde o naplnění doporučení Basilejského výboru pro bankovní dohled, tzv. Basileje II. Obě normy jsou relativně kontroverzní, o čemž hovoří i řada snah, jež měly za cíl je nedlouho po jejich schválení revidovat. První veřejná konzultace proběhla již v roce 2008 a druhá v roce 2009.

Obsah

Cílem veřejné konzultace je prozkoumat možnost, zda by finanční instituce neměly (s ohledem na finanční pomoc, již obdržely v době krize a jež podle některých odhadů dosáhla úhrnu 3 bilionů €) udržovat vyšší objemy rezerv, aby jejich problémy příště nemusely být saturovány z veřejných zdrojů.

Komise na 99 stranách předkládá zainteresovaným aktérům 52 otázek. Týkají se mj. standardů udržování likvidních prostředků, definice „kapitálu“, objemu prostředků, které by měly být banky oprávněny půjčovat, definice „systémově důležitých finančních institucí“ či zrušení výjimek pro určité typy institucí a/nebo produktů, pokud jde o kapitálovou přiměřenost.

Další vývoj

Veřejná konzultace bude otevřena do 16. 4. 2010.

Na konci roku 2010 se očekává předložení příslušného legislativního návrhu.

Komise oficiálně představila svůj plán „Evropa 2020“

[Sdělení Komise „Evropa 2020“: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění \(KOM\(2010\)2020\)](#)

Komise 3. 3. 2010 oficiálně představila svou ekonomicko-environmentálně-sociální strategii „Evropa 2020“, jež by měla nahradit dosavadní (a v naprosté většině parametrů neúspěšnou) Lisabonskou strategii.

Kontext

Lisabonská strategie byla představena v roce 2000. V důsledku její realizace se měla EU do roku 2010 stát „nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa založenou na znalostech“, nakonec však došlo pouze k dočasnému snížení míry nezaměstnanosti v EU jako celku z 12% na 7% (po roce 2008 se míra nezaměstnanosti v EU s ekonomickou recesí opětovně zvýšila).

Lisabonská strategie byla neúspěšná i navzdory tomu, že v roce 2005 byla zásadně přehodnocena v důsledku uveřejnění tzv. Kokovy zprávy, jež kritizovala přemíru jejich vzájemně se fakticky vylučujících cílů.

Strategii „Evropa 2020“ Komise poprvé uveřejnila v podobně pracovního dokumentu v listopadu 2009 coby výsledek úvah započatých již v roce 2008 po akceleraci finanční krize a potažmo hospodářské recese (více v příspěvku „Strategie EU 2020“, [Monitoring listopad 2009](#)). Veřejná konzultace,

kteřá byla k dokumentu zahájena, byla završena v lednu 2010. Komise v jejím rámci obdržela na 1 500 připomínek cílících nejen na propojení nové „metastrategie“ se strategiemi jinými, ale i na propojení evaluace všech realizovaných aktivit na půdě Evropské rady.

Aby dodala nové strategii adekvátní symbolický rozměr, označila Komise své klíčové sdělení navzdory všem zvyklostem jako KOM(2010)2020 (tzv. KOM dokumentů přitom ročně vyprodukuje nanejvýš tisíc).

Obsah

Dokument je, pokud jde o základní vyznění, podobný Lisabonské strategii, zejm. vzájemným provázáním ekonomických, sociálních a environmentálních cílů. Vzhledem k neuspokojivé hospodářské situaci však více než dříve zohledňuje roli vzdělání, výzkumu a inovací vč. rozvoje tzv. zelené ekonomiky (mj. i v kontextu politiky zaměřené na boj proti klimatické změně) či boj proti sociálnímu vyloučení a nutnost modernizace sociálních systémů (více než „tvrdou“ sociální ochranu).

Rovněž zmiňuje většinu současných a plánovaných legislativních i nelegislativních iniciativ a zasazuje je do kontextu „Evropy 2020“. Poněkud stranou přitom zůstává skutečnost, že ať už bude strategie realizována jakkoli, obecně platí, že minimálně na poli politiky bude determinovat očekávané diskuse o novém finančním výhledu EU na roky 2013–2020.

Strategie vychází ze 3 priorit („klíčových hybných sil růstu“) a definuje 5 obecných (celounijních) cílů s tím, že každá členská země by si měla definovat ještě cíle „národní“ (o jejichž naplňování by měla jednou ročně informovat Evropskou radu).

3 priority strategie „Evropa 2020“

1. Inteligentní růst: rozvoj ekonomiky založené na znalostech a inovacích
2. Udržitelný růst: podpora konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiky méně náročné na zdroje
3. Růst podporující začlenění: podpora ekonomiky s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností

Zdroj: Komise

5 cílů strategie „Evropa 2020“

1. zvýšení podílu pracující populace v produktivním věku (20–64 let) z 69 % na 75 %
2. zvýšení podílu vládních výdajů na výzkum a vývoj z 1,9 % na 3 % HDP, zejm. zlepšením podmínek pro soukromé investice

3. snížení emisí skleníkových plynů o min. 20 % v porovnání s rokem 1990, zvýšení podílu energií z obnovitelných zdrojů na 20 % a 20% zvýšení energetické účinnosti
4. snížení počtu Evropanů trpících chudobou (tj. disponujících pouze 60 % mediánu mzdy v příslušném členském státě) z 80 mil. na 60 mil.
5. snížení počtu občanů EU opouštějících předčasně systém vzdělávání z 15 % na 10 % a zvýšení počtu vysokoškolských absolventů (v rámci věkové skupiny 30–34 let) z 31 % na 40 %

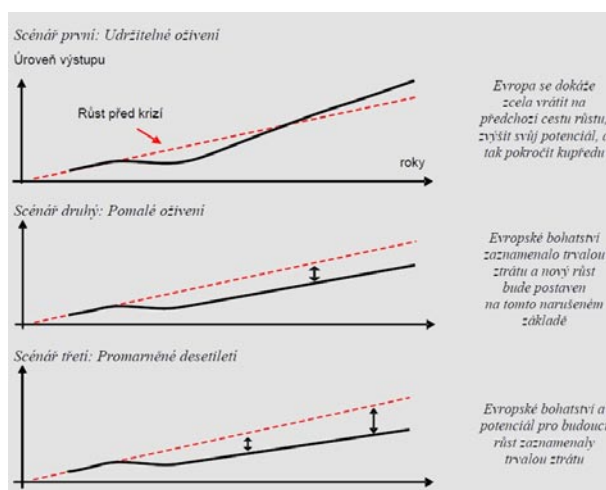
Zdroj: Komise

Uvedené cíle by měly být realizovány prostřednictvím „stěžejních iniciativ“ v 7 (původně v 9) oblastech: 1. inovace („Inovace v Unii“), 2. mládež („Mládež v pohybu“), 3. internet („Digitální program pro Evropu“), 4. energetika („Evropa méně náročná na zdroje“), 5. podnikání („Průmyslová politika pro ekologický růst“), 6. zaměstnání („Program pro nové dovednosti a pracovní místa“) a 7. chudoba („Evropská platforma pro boj proti chudobě“).

Iniciativy by podle Komise měly vést např. k úspoře 289 mil. € ročně v případě zavedení tzv. komunitárního patentu (EU se přitom na něm není schopna shodnout již řadu let), ke snížení výdajů na dovoz ropy a zemního plynu o 60 mld. € (bez specifikace, zda by mělo jít o roční úhrn, nebo úhrn za celé období do roku 2020) ap.

Obecně by měla ekonomika EU v roce 2020 růst alespoň 2 % ročně (poté, co se jí, jak Komise očekává, prostřednictvím nové strategie podaří odrazit ode dna).

3 scénáře pro Evropu 2020

Zdroj: Komise

Poznámka: Komise předpokládá, že strategie „Evropa 2020“ bude realizací scénáře prvního. Finance na všechny iniciativy by měl poskytnout rozpočet EU a/nebo EIB.

Sporné body

Nejdiskutovanější otázkou bezprostředně po prezentaci strategie se staly potenciální sankce za její nedodržování, neboť za neúspěchem Lisabonské strategie stála podle některých názorů právě laxnost členských států, jež ji měly prakticky naplňovat (o otázce, že by dlouhodobé plánování bylo samo o sobě nevhodné, se debata příliš nevedla, resp. byla marginální).

Zatímco např. předsednické Španělsko se vyjádřilo pro „svázání“ angažmá členských států s jejich možností žádat o prostředky ze (strukturálních) fondů EU (resp. členské státy by měly dokladovat, jak využívají strukturálních prostředků na plnění cílů strategie „Evropa 2020“), Komise upozornila, že uvedená možnost nepřichází (z právních důvodů) v úvahu (s výjimkou v podobě čl. 121, 122 a 136 Smlouvy o fungování EU, týkajících se koordinace hospodářských a měnových politik členských států EU vč. těch, jejichž měnou je euro, na jejichž základě by mělo být možné veřejně „pokárat“ ty země, které strategii adekvátně neplní, paradoxně např. i Španělsko za vysokou míru nezaměstnanosti).

Zejm. z EP, resp. z frakce lidovců, socialistů a liberálů, zaznívají hlasy, aby na provádění nové strategie (která by měla být i z hlediska cílů výrazně přísnější a „kvantifikovatelnější“ než Lisabonská strategie) nedohlížela Evropská rada, tedy fakticky členské státy samy, ale spíše Komise (v tomto duchu se k dané problematice poměrem 462:140:58 vyjádřilo i plénium EP 10. 3. 2010; EP by také měl mít mnohem více času na přezkoumání všech relevantních parametrů nové strategie).

Sama Komise připouští jen „neformální“ navázání realizace cílů strategie „Evropa 2020“ na závazky členských států plynoucí z (nefungujícího a členskými státy ignorovaného) Paktu stability a růstu – tím, že by o nich příslušné vlády reportovaly v jeden časový okamžik (vždy v posledním kvartále roku). Jedním z nejdůležitějších důvodů k „neprosazení“ přísnějšího evaluačního mechanismu je odpor Německa, resp. jeho kancléřky Angely Merkelové obávající se „zbytečné politizace“ nejen nové strategie, ale zejm. hodnocení (ne)plnění Paktu stability a růstu nikoliv ministry financí v Radě, ale přímo hlavami států a vlád na půdě Evropské rady. (Obecně platí, že nová strategie se neobejde bez podpory ekonomicky nejsilnějších a/nebo nejvýznamnějších členských států EU: kromě Německa také Francie, Velké Británie, Itálie a Španělska.)

Další vlna kritiky se na novou strategii snesla za ignorování (nebo naopak přespřílišné zdůraznění) některých položek. Z uvedených cílů byly největší kritice vystaveny ty, jež specifikují akce EU na poli snižování chudoby a zvyšování vý-

dajů na výzkum a vývoj. Oba byly označeny jako přespříliš preskriptivní.

V naprosté většině se jednalo o předvídatelné výtky: socialisté (plus odbory sdružené v ETUC a CEEP či EAPN) očekávali, že dokument bude adekvátněji reflektovat „sociální dimenzi“ (krom problému chudoby mj. i tzv. služby obecného zájmu; viz výše), zelení (vč. spřízněných organizovaných zájmů typu EEB či WWF) zase vyjadřovali své zklamání z údajně málo ambiciózních cílů, pokud jde o biodiverzitu, boj proti klimatické změně či energetickou účinnost (navzdory tomu, že relevantní tzv. klimaticko-energetický balík byl v Úředním věstníku EU uveřejněn teprve v dubnu 2009, a tudíž ještě ani nemohl být realizován; argumentem zelených je, že pokud celkový hospodářský růst dosáhne do roku 2020 20%, pak fakticky k žádnému snížení emisí skleníkových plynů o 20% a zvýšení energetické účinnosti o tentýž podíl nedojde).

Výbor regionů kritizoval údajně malý význam, jež „Evropa 2020“ nominálně přikládá místním a regionálním autoritám, resp. realizaci strategie skrze ně. Na druhou stranu ale odmítl, aby se tzv. kohezní politika stala pouhým nástrojem nové strategie.

Síť Eurydice 8. 3. 2010 nepřímou zpochybnila cíl zvýšit počet vysokoškolských absolventů – uveřejněním zprávy konstatující, že řada členských států EU v době hospodářské recese snižuje objemy prostředků na vysokoškolské a celoživotní vzdělávání až o jednotky procent.

Zástupci byznysu (BusinessEurope, Eurochambres, UEAPME) uveřejnění nové strategie povětšinou přivítali, pakliže bude zajištěna její efektivní realizace na úrovni členských států (i za cenu užší hospodářské a rozpočtové koordinace). BusinessEurope definovala 3 priority, jež by měla strategie reflektovat především: 1. zdravé veřejné finance (překonání hospodářské recese); 2. sladění pracovněprávní ochrany s flexibilitou trhů práce (snížení strukturální nezaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých; tzv. koncept „flexicurity“); 3. důvěryhodné řízení včetně „varování“ členským státům, které strategii adekvátně neplní. Organizace Eurochambres se postavila za co nejrozsáhlejší využití stávajících nebo připravovaných nástrojů, mj. partnerství soukromého a veřejného sektoru (tzv. PPP), ekonomické diplomacie EU či tzv. směrnice o službách (více v příspěvku „Směrnici o službách neimplementovalo 18 členských států“, [Monitoring únor 2010](#)).

Další vývoj

V průběhu března 2010 se novou strategií zabývaly jak příslušné instituce EU (výbory EP, jednotlivé formace Rady či marginální Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů), tak organizované zájmy.

Před summitem Evropské rady ve dnech 25.–26. 3. 2010, jenž měl strategii „Evropa 2020“ stvrdit na nejvyšší úrovni, se začalo ukazovat, že daná položka bude při jednání problematická; nepesimističtější scénáře dokonce předpovídaly úplný krach strategie při přezkoumávání hlavami států a vlád. Nejostřeji proti strategii vystupovalo Polsko a Itálie, obě země především s tím, aby EU poskytovala primárně strukturální podporu a nestanovovala (sobě ani jiným) žádné konkrétní cíle.

Evropská rada nakonec pouze konstatovala, že členské státy se musí zaměřit na 4 oblasti: 1. znalosti a inovace; 2. „udržitelnější“ ekonomika (včetně zohlednění zemědělství, jak požadovala Francie); 3. vysoká zaměstnanost; 4. sociální začlenění. Z 5 cílů strategie se hlavy států a vlád jednoznačně postavily jen za 3 – bez cíle týkajícího se chudoby a vzdělávání.

S neformálním odůvodněním, že EU nemá oprávnění stanovovat v těchto oblastech jakékoli cíle, a pokud ano (dle čl. 151 a 153 Smlouvy o fungování EU), pak byly Komisí definovány vágně a/nebo konceptuálně nevhodně; tyto argumenty zaznívaly zejm. z Německa, ČR, Polska, Slovenska a Maďarska. Závěry Evropské rady oba cíle sice zmiňují, ovšem jen obecně, bez konkrétních čísel.

Cíl zvýšení podílu vládních výdajů na výzkum a vývoj byl navzdory názorům Rady zachován, Komise by nicméně měla (a to platí pro všechny odsouhlasené cíle) stanovit indikátory, jimiž bude naplňování své strategie poměřovat. Jednat by se o nich mělo na summitu ve dnech 17.–18. 6. 2010.

Komise stále věří, že jednotlivé členské státy na podzim 2010 poprvé předloží nejen stabilizační/konvergenční programy podle Paktu stability a růstu, ale i tzv. národní reformní programy na základě strategie „Evropa 2020“.

EP mikropodnikům potvrdil výjimku z účetních uzávěrek

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, pokud jde o mikrosubyjekty (KOM(2009)83)

Plénium EP 10. 3. 2010 schválilo poměrem 445:196:21 zprávu Klaus-Heinera Lehneho z výboru JURI a podpořilo zavedení výjimky pro mikropodniky, pokud jde o předkládání ročních účetních uzávěrek. Musí ji však autorizovat každý členský stát (podle svých potřeb) a nesmí vymizet povinnost sběru a uchovávání dat o obchodních transakcích a finanční situaci mikropodniků.

Kontext

Komise svůj návrh na revizi směrnice č. 78/660, vztahující se obecně na všechny společnosti s výjimkou např. finančních institucí, předložila v únoru 2009 s cílem snížit požadavky na velmi malé podnikatelské subjekty, jež vyvíjejí nevýznamnou nebo žádnou přeshraniční aktivitu.

Text do legislativy EU zavádí pojem „mikropodnik“: musí mít účetní rozvahu nejvýše 500 tis. € ročně, čistý obrát 1 mil. € ročně a/nebo nejvýše 10 zaměstnanců (splněna musí být alespoň 2 ze 3 uvedených kritérií; více v příspěvku „EP: Mikropodniky mohou získat výjimku z účetních uzávěrek“, [Monitoring leden 2010](#)).

Obsah

Schválená zpráva zachovala logiku návrhu Komise, včetně ustanovení, že bude v kompetenci členských států, zda zavedenou výjimku z ročních účetních uzávěrek na svém území uplatní (situace na poli mikropodniků se v jednotlivých zemích výrazně liší).

EP krom uvedeného Komisi vyzval také k zahájení revize čtvrté a sedmé směrnice o právu obchodních společností.

Sporné body

Spor ohledně návrhu probíhal nejen na půdě EP (mezi výbory ECON a JURI; první z nich označil novou normu za zbytečnou a zatěžující), ale i vně. Socialisté a zelení (v kontrastu s lidovci a konzervativci) požadovali zamítnutí Lehneho zprávy z toho důvodu, že zavedení výjimek povede k narušení jednotného trhu a porušení zásady rovného zacházení (sic!). Poněkud paradoxně je v jejich argumentaci podpořila i relevantní lobby (UEAPME, ACCA a EFAA s výjimkou např. ESBA).

Další vývoj

V následujícím období by měla o návrhu rozhodovat Rada.

Dosavadní informace však ukazují, že se k němu (resp. k jeho smysluplnosti) zatím staví řada členských států rezervovaně (mj. Rakousko, Itálie, Portugalsko, Lucembursko, Francie, Malta, Irsko, Řecko, Španělsko a Belgie).

Regulace alternativních investičních fondů budí rozpaky

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2004/39/ES a 2009/.../ES ([KOM\(2009\)207](#))

V průběhu března 2010 probíhaly na půdě Rady intenzivní debaty o regulaci alternativních investičních fondů. Rada se však 16. 3. 2010 na své pozici neshodla.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem „zregulovat“ všechny fondy s působností v EU, jež nespádají do rámce úpravy směrnice č. 85/611 (tzv. UCITS Directive), neboť se podle ní (krom jiných aktérů) podílely na vzniku finanční krize, jež později přešla v krizi hospodářskou. „Výměnou“ za regulaci Komise nabídla manažerům, jichž by se nová norma měla týkat primárně, možnost působit po získání registrace a notifikaci dotčenému členskému státu prakticky na celém území EU (více v příspěvku „Komise: Alternativní investiční fondy potřebují regulaci“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah a sporné body

Předmětem diskusí byla především otázka, zda by se připravovaná směrnice měla vztahovat na všechny fondy, nebo jen některé (spravující určitý objem prostředků; čl. 2 návrhu), jaké parametry by měl splňovat tzv. depozitář-fyzický držitel aktiv (čl. 17 návrhu) a jaké požadavky by se měly vztahovat manažery alternativních investičních fondů ze zemí mimo EU (čl. 34 a 35 návrhu).

V Radě se za co nejrestriktivnější normu stavěla Francie, Německo a Itálie, proti byla Velká Británie, Irsko, Švédsko, Finsko a řada tzv. nových členských států včetně ČR (na jednání Rady opozici utvořily jen Velká Británie a ČR). Ve Velké Británii podle odhadů působí až 80% manažerů evropských alternativních investičních fondů, zapsaných však oficiálně mimo EU, např. na Kajmanských ostrovech. Podle EVCA hrozí v případě zavedení nové regulace relokace až třetiny jejich aktivit mimo EU a – podle Open Europe – také snížení britských daňových příjmů až o 9 mld. € ročně.

Španělské předsednictví za podpory Francie, Německa a Itálie mj. navrhlo již dříve (za švédského předsednictví ve druhé polovině roku 2009) zamítnutý požadavek, aby manažeři ze třetích zemí mohli v EU působit jedině za podmínky, že mezi jejich domovskými zeměmi a příslušnými zeměmi EU budou existovat „vhodné kooperační (bilaterální) dohody“. Danou podmínku označila za protekc-

onistickou nejen Velká Británie, AIMA či EVCA, ale např. i americký ministr financí Tim Geithner. Všichni tito aktéři požadují, aby byl manažerům vydán evropský „pas“, umožňující jim působit po jednorázovém získání registrace na celém území EU (tj. jak předpokládal i původní návrh Komise). Komise reagovala konstatováním, že regulace alternativních investičních fondů odpovídá parametrům odsouhlaseným v dubnu 2009 při jednání G20.

Španělské předsednictví preferovalo neuzavření celé kauzy navzdory tomu, že potřebné kvalifikované většiny by Rada dosáhla. Důvodem bylo neupozadit požadavky Velké Británie, která má na příznivých parametrech výsledné legislativy z pochopitelných důvodů eminentní zájem.

Další vývoj

Výbor ECON by měl o zprávě Jean-Paula Gauzèse hlasovat 12. 4. 2010, plénum EP pak v 14. 6. 2010. Rada se bude návrhem znovu zabývat v květnu nebo červnu 2010.

Výsledná norma by měla být implementována do 2 let od svého přijetí.

ITRE potvrdil asymetrické požadavky vůči veřejným autoritám při pozdním splácení faktur

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ([KOM\(2009\)126](#))

Výbor ITRE 18. 3. 2010 schválil svou zprávu k návrhu směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Veřejné autority by měly faktury splácet do 30 dnů, jiné obchodní subjekty (tzv. transakce business-to-business) do 60 dnů.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem doplnit platnou směrnici č. 2000/35 a věřitelům (zejm. malým a středním podnikům) poskytnout nástroje k uplatnění svých práv v případě opožděných plateb. Podle Komise by se mělo stát pravidlem, že veřejné orgány budou muset fakturu za komerční transakce spojené s objednaným zbožím a službami uhradit do 30 dnů. Po překročení této doby by měl být věřitel oprávněn účtovat 5% kompenzaci z požadované částky (byl-li by věřitel veřejným orgánem, měl by mít právo jen na kompenzaci 1%), úrok z prodlení a další náhrady výdajů.

V lednu 2010 se návrhem zabýval výbor odpovědný IMCO (více v příspěvku „EP je ve věci boje proti opožděným platbám nejednotný“, [Monitoring leden 2010](#)), v únoru 2010 právě ITRE. Tehdy navrhoval,

aby veřejné autority (resp. „veřejně prospěšné podniky“) platily své závazky bez výjimek do 60 dnů (více v příspěvku „ITRE: Veřejné autority musí splácet faktury do 60 dnů“, [Monitoring únor 2010](#)).

Obsah a sporné body

Zpráva Francesca De Angelise oproti verzi předložené v únoru 2010 navrhuje, aby veřejné autority splácely své závazky standardně nikoliv do 60, ale pouze do 30 dnů. Lhůta 60 dnů by se měla týkat primárně tzv. business-to-business transakcí.

Do kategorie „veřejných autorit“ by měli spadat také (dřívější) poskytovatelé veřejných služeb – energetické, vodárenské, telekomunikační a dopravní společnosti, pošty a nemocnice (proti zařazení posledního typu subjektů se postavila i zpravodajka odpovědného výboru IMCO Barbara Weiler).

Vzhledem k tomu, že v případě nedodržení povinností (tj. zejm. stanovené doby splatnosti) by měla být vůči dlužníkovi automaticky zahájena příslušná právní procedura, doporučuje ITRE zahájení efektivních informačních kampaní na toto téma.

Návrhy ITRE přivítali zejm. zástupci malých a středních podniků (UEAPME), reprezentanti větších subjektů (např. BusinessEurope či Eurochambres) byli zdrženlivější (zejm. kvůli relativně dlouhé lhůtě splatnosti v business-to-business transakcích a jejímu nesouladu se lhůtou uplatňovanou při vývozu z EU, jež je ještě o 30 dní delší; obě organizace také předpokládají, že cílů nové směrnice by bylo možné dosáhnout i méně přísnými opatřeními – mediací, stanovením pravidel chování ap.).

Obdobně rezervovaný postoj dlouhodobě vyjadřuje i Komise (ač návrh sama předložila), národní poslanci (jak se ukázalo v lednu 2010 ve výboru IMCO) a reprezentanti národních vlád. Zejm. z frakce ECR zaznívá názor, že nová směrnice by vůbec neměla být přijata.

Další vývoj

Odpovědný výbor IMCO by měl o zprávě Barbary Weiler hlasovat 8. 4. 2010 a plénum EP 19. 5. 2010.

Statut evropské společnosti se nejspíš změní

[Consultation on the Results of the Study on the Operation and the Impacts of the Statute for a European company \(SE\)](#)

Komise 23. 3. 2010 zahájila veřejnou konzultaci týkající se potenciální změny statutu evropské společnosti známé také jako „Societas Europaea“ (SE).

Kontext

Statut evropské společnosti byl po 30 letech projednávání definován nařízením č. 2157/2001 a směrnicí č. 2001/86 v říjnu 2001. Cílem bylo umožnit společnostem působícím ve více členských státech jednodušší provoz (z hlediska práv i povinností) pod hlavičkou „evropské společnosti“.

Zmíněná směrnice byla implementována k 8. 10. 2004. Za 5 let praxe bylo zaregistrováno přes 400 evropských společností (nejvíce ČR – 137 k 15. 4. 2009).

Obsah

Veřejná konzultace byla otevřena coby reakce na externí studii na téma statutu evropské společnosti, již pro Komisi v prosinci 2008 zpracovala společnost Ernst&Young.

Studie byla Komisí zadána kvůli požadavku vyplývajícímu z čl. 69 nařízení č. 2157/2001.

Komise hodlá zjistit zejm. to, proč v některých zemích evropská společnost uspěla a jinde ne.

Další vývoj

Veřejná konzultace potrvá do 23. 5. 2010. 26. 5. 2010 se má ke statutu evropské společnosti uskutečnit konference na nejvyšší úrovni.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Rada definitivně odsouhlasila rozšíření rodičovské dovolené

Návrh směrnice Rady, kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS a zrušuje se směrnice 96/34/ES (KOM(2009)410)

Rada 8. 3. 2010 schválila směrnici, jež prodlužuje minimální délku rodičovské dovolené v EU na 4 měsíce. Minimálně jeden měsíc rodičovské dovolené by měl absolvovat také otec dítěte. Nová norma přímo neupravuje žádné finanční otázky.

Kontext

Otázka rodičovské dovolené byla již dříve předmětem jednání sociálních partnerů (BusinessEurope, UEAPME, CEEP a ETUC), kteří o ní dosáhli rámcové dohody v červnu 2009. Komise svůj návrh předložila bezprostředně poté. Předchozí rámcová dohoda z prosince 1995 byla Radou schválena v podobě směrnice č. 96/34 (více v příspěvku „Rada souhlasí s rozšířením rodičovské dovolené“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Paralelně s daným legislativním procesem probíhají i výrazně politicky citlivější jednání o rovném zacházení s OSVČ, pokud jde mateřskou dovolenou (viz níže), a o prodloužení mateřské dovolené ze 14 na (minimálně) 18 týdnů (více v příspěvku „EP podporuje prodloužení plně placené mateřské dovolené na minimálně 20 týdnů“, [Monitoring únor 2010](#)).

Obsah

Dovolená v průběhu prvních 6 let věku dítěte se prodlužuje z minimálních 3 na 4 měsíce. Každý rodič bude disponovat jedním „nepřenositelným“ měsícem, tedy měsícem, jež by neměl mít možnost převést na svého partnera.

Jde o opatření, které by mělo k rodičovské dovolené motivovat zejm. muže (Neučiní-li tak, daný měsíc rodině „propadne“ a celková doba rodičovské dovolené obou rodičů se zkrátí z 8 na 7 měsíců.)

Nová pravidla se budou vztahovat jak na rodiče se standardním pracovním úvazkem, tak na rodiče s úvazkem zkráceným nebo realizovaným skrze agenturu (uplatňuje-li se však zkušební doba – a to až do délky 12 měsíců –, budou zaměstnancovy povinnosti z ní vyplývající zachovány).

Po návratu do zaměstnání bude zaměstnavatel povinen zohlednit zaměstnancovu situaci a nabídnout mu flexibilní pracovní úvazek.

Další vývoj

Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU. Její implementace potrvá 2 roky, tedy přibližně do začátku roku 2012.

Rada: Matky-OSVČ musí mít stejná práva jako matky-zaměstnankyně

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS ([KOM\(2008\)636](#))

Rada 8. 3. 2010 završila první čtení návrhu směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné, a tedy zrušení směrnice č. 86/613.

Kontext

Návrh je součástí tzv. rodinného balíku (balíku opatření pro zlepšení rovnováhy pracovního a rodinného života), jež Komise uveřejnila v říjnu 2008. Plénum EP podpořilo zprávu Astrid Lulling z výboru FEMM v květnu 2009 a Rada návrh předběžně schválila v listopadu 2009 (více v příspěvku „EP: Zásada rovného zacházení se musí vztahovat i na OSVČ“, [Monitoring duben / září 2009](#), a v příspěvku „Rada podpořila rovné zacházení s OSVČ“, [Monitoring prosinec 2009](#)).

Obsah

Matky-OSVČ, tzv. asistující partnerky a životní partnerky OSVČ by měly mít možnost přerušit svou pracovní aktivitu v případě narození potomka min. na 14 týdnů (dojde-li k revizi směrnice č. 92/85, pak i déle; více v příspěvku „EP podporuje prodloužení plně placené mateřské dovolené na minimálně 20 týdnů“, [Monitoring únor 2010](#)). Asistující partnerky a životní partnerky OSVČ by se navíc měly účastnit národních systémů sociálního zabezpečení, a to nezávisle na svých partnerech.

Pojem „životní partnerky“ zařadila Rada do textu návrhu nově, protože např. asistující partnerky řada právních rádu členských zemí EU nezná (EP naopak požadoval, aby byl všeobecně uznáván právě tento pojem).

Další vývoj

V následujícím období se uskuteční druhé čtení v EP. Plénum by jej mělo završit 18. 5. 2010.

Komise zahájila konzultace k nové revizi směrnice o pracovní době

*Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Social and Economic Committee, and the Committee of the Regions ([COM\(2010\)106](#))
Směrnice Evropského parlamentu a Rady [2003/88/ES](#) ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby*

Komise 24. 3. 2010 oficiálně požádala sociální partnery, aby se vyjádřili k možnostem nové revize směrnice o pracovní době.

Kontext

Revize směrnice, kterou se instituce EU zabývají od roku 2004 a na jejímž původním návrhu (KOM(2004)607) se v roce 2009 v dohodovacím řízení neshodly, Komise oživila na konci roku 2009 (více v příspěvku „Revize směrnice o pracovní době je opět ve hře“, [Monitoring listopad 2009](#), a v příspěvku „Jednání o revizi směrnice o pracovní době stále živá“, [Monitoring leden 2010](#)).

Obsah

V první fázi konzultací se Komise táže, zda je vůbec zásah na úrovni EU nutný, a pokud ano, v jaké míře. Ve svém sdělení bere na vědomí změny na pracovním trhu, jako je nárůst počtu pracujících na částečný úvazek, požadavky zaměstnanců na flexibilnější pracovní dobu apod.

Ve sdělení se uvádí, že průměrná týdenní pracovní doba v EU se pohybuje pod 48 hodin týdně a stále se zkracuje. Tolik diskutovanou výjimku z 48hodinové pracovní doby (tzv. opt-out) využívá ve všech sférách ekonomiky 5 členských států, dalších 10 jen v některých. Pracovní pohotovost je v sektorech jako zdravotnictví nevyhnutelná. Komise ji však nepovažuje ze 100 % za (placenou) pracovní dobu, byť to požaduje ESD.

Sdělení Komise řeší také flexibilitu výpočtu 48hodinového pracovního týdne. Upozorňuje na to, že výpočet se provádí v závislosti na referenční době, která normálně nepřekračuje 4 měsíce, výjimečně však jde o 6–12 měsíců. Takové navýšení odmítají hlavně malé a střední podniky. Komise uvažuje o ponechání výpočtu na členských státech. Sdělení neopomíná ani minimální dobu odpočinku, o jejímž využití zaměstnancem by měl rozhodovat podle svých potřeb zaměstnavatel.

Sporné body

Podle ETUC, organizace sdružující evropské odbory, by měla revidovaná směrnice primárně bojovat proti dlouhé a nepravidelné pracovní době, která působí negativně na zdraví a bezpečnost zaměstnanců.

ETUC kritizuje Komisi, že nezabránila „rozkladu“ stávající směrnice, resp. že nepostihovala členské státy za její nedodržování. ETUC se zasazuje o zrušení výjimek z 48hodinové pracovní doby a za takové pracovní podmínky, které by mj. vedly k lepšímu propojení osobního života s pracovním.

Objevily se také hlasy za zachování nepracovní neděle. Komisař pro zaměstnanost a sociální věci László Andor nicméně prohlásil, že dodržování nepracovní neděle si každý členský stát určuje sám podle svých kulturních, náboženských a jiných tradic. Daný požadavek se poprvé objevil již v návrhu směrnice v roce 1996, ale ESD jej zamítnul s odůvodněním, že přímo nesouvisí s ochranou zdraví a bezpečnosti pracovníků, na něž se text zaměřoval. Konzervativní a liberální poslanci k tomu uvedli, že den volna je nezbytný, ale Brusel by měl být poslední, kdo by určoval, který přesně by to měl být.

Další vývoj

Sociální partneři se ke sdělení vyjádří do 6 týdnů.

Dojde-li Komise na základě první fáze konzultací k závěru, že je na úrovni EU potřeba směrnici revidovat, zahájí se sociálními partnery druhou fází konzultací; ta se zaměří na obsah potenciální normy.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Komise autorizovala pěstování geneticky modifikovaných brambor

Komise 2. 3. 2010 poskytla autorizaci pro pěstování další geneticky modifikované plodiny v EU. Jedná se o transgenní odrůdu brambor Amflora, která má být využívána pro výrobu škrobu, slupky však mají být používány i jako krmivo pro hospodářská zvířata. Producentem sadby brambor Amflora je německá společnost BASF.

Kontext

Prozatím jedinou GM plodinou, jejíž komerční pěstování bylo v EU povoleno, byla geneticky modifikovaná kukuřice MON810 odolná například proti škůdci zavijechi kukuřičnému, která je pěstována pouze na zkrmování. Autorizační procedura GM brambor byla pozastavena od roku 2003, již od roku 1998 přitom v EU existovalo faktické moratorium na autorizaci pro pěstování GM plodin.

V roce 1999 EU uvalila moratorium i na jejich dovoz, stala se však předmětem ostré kritiky na půdě WTO, především ze strany zemí amerického kontinentu, kde se GM plodiny pěstují již od poloviny 90. let. Největšími kritiky byly USA, Kanada či Argentina. Pod tímto vlivem EU v květnu 2004 moratorium na dovoz odvolala, takže do EU je možné dovážet i některé další druhy GM plodin a výrobků z nich (např. některé druhy sóji určené na zkrmování). V otázkách pěstování GM plodin je však EU poměrně zdrženlivá, což vytváří paradoxní situaci.

O otázce autorizace pěstování brambor Amflora hlasovali ministři zemědělství v Radě již v únoru 2008. ČR spolu s Belgií, Nizozemím, Slovenskem, Estonskem, Španělskem, Bulharskem, Finskem, Švédskem a Velkou Británií hlasovala pro autorizaci, Dánsko, Rumunsko, Rakousko, Malta, Lucembursko, Lotyšsko, Itálie, Řecko, Litva, Kypr, Polsko, Maďarsko a Slovinsko byly proti. Francie, Irsko, Portugalsko a Německo se hlasování zdržely.

Obsah a sporné body

Problém koexistence GM plodin s produkty konvenčního a ekologického zemědělství na legislativní úrovni řeší jednotlivé členské státy. Komise je v červenci 2003 vyzvala k vytvoření národních legislativních norem a strategií pro umožnění koexistence; její role se v otázce GMO omezuje na notifikaci této legislativy, neinicuje prozatím vznik právních nástrojů, které by přímo zasahovaly

do vnitrostátních předpisů. Je tedy na členských státech, jak se k autorizaci pěstování nové GM plodiny postaví.

ČR od roku 2005 komerčně pěstuje GM kukuřici, některé členské země (např. Rakousko, Maďarsko či Itálie) GMO naopak zcela odmítají. Italský ministr zemědělství Luca Zaia dokonce vyzval ostatní členské státy, aby se pustily do boje s GMO v EU.

Komise oznámila své rozhodnutí ústy komisaře pro zdraví a spotřebitelskou politiku, Malšana Johna Dalliho. Následovala tvrdá kritika ze strany ekologických organizací typu Greenpeace, které zpochybňovaly především fakt, že samotný komisař Dalli nastoupil do svého úřadu nedávno a již po několika týdnech v něm učinil takové rozhodnutí, i když z výše uvedeného vyplývá, že samotná autorizační procedura trvala několik let a během této doby byla vypracována řada vědeckých studií.

Ekologové upozorňují především na potenciální nebezpečí plynoucí z toho, že gen vnesený do genetické informace brambor Amflora je rezistentní vůči antibiotikům.

Další vývoj

Komerční využívání brambor Amflora se plánuje kromě Německa také v ČR, ve Švédsku a v Nizozemí.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Rada: O limitu na emise CO₂ u lehkých užitkových vozů musíme ještě jednat

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví výkonnostní emisní normy pro nová lehká užitková vozidla v rámci integrovaného přístupu Společenství ke snižování emisí CO₂ z lehkých užitkových vozidel ([KOM\(2009\)593](#))

Rada 15. 3. 2010 jednala o návrhu nařízení, jež by mělo limitovat emise CO₂ u lehkých užitkových vozů („dodávek“). Shody však nedosáhla.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v říjnu 2009 s cílem meritorně doplnit nařízení č. 443/2009 vztahující se na nové osobní automobily.

Nové nařízení by se mělo od roku 2014 vztahovat na vozidla nad 3,5 t (resp. i na vozidla kategorie N1 vážící bez nákladu do 2610 kg). Limit by měl být stanoven na průměrných 175 g/km. Pro výrobce, kteří stanovený limit překročí, by měly být do roku 2018 stanoveny sankce. Vozidla s velmi nízkými emisemi a/nebo využívající inovativních technologií by měla z nového nařízení až do roku 2018 disponovat výjimkou, podobně výrobci produkující max. 22 tis. „dodávek“ ročně (více v příspěvku „Komise chystá limit na emise CO₂ u vozidel nad 3,5 t“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah a sporné body

Návrh odmítají především členské státy závislé na automobilovém průmyslu, resp. firmách, které „dodávky“ vyrábějí (zejm. Francie, Itálie a Německo), a státy, pro jejichž spotřebitele je irelevantní argument budoucí úspory, pakliže si – z důvodu vyšší ceny – ekologicky šetrnější vůz vůbec nemohou dovolit (pořizovací ceny „dodávek“ by podle odhadů Komise mohly vzrůst až o 3500 €).

To se projevilo i na jednání Rady, na němž se střetla vize co nejpřísnější regulace s minimem výjimek s představou, jež se staví za co nejpomalejší „náběh“ pravidel a co nejmírnější sankce.

Další vývoj

Rada se hodlá k návrhu vrátit na některém ze svých dalších zasedání.

Výbor ENVI v EP by měl o zprávě Martina Callanana hlasovat 28. 9. 2010.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénum EP ve dnech 8.–11. 3. 2010

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Carlose Coelha týkající se pohybu osob s dlouhodobým vízem (A7-0015/2010)	562	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák	29	-	51	Strejček
Zpráva Klaus-Heinera Lehneho týkající se roční účetní uzávěrky některých forem společností, pokud jde o mikrosubjekty (A7-0011/2010)	445	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	126	-	21	-
Zpráva Gabriela Albertiniho týkající se výroční zprávy o SZBP za rok 2008 (A7-0023/2010)	592	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák	66	-	11	Strejček
Zpráva Arnauda Danjeana týkající se uplatňování evropské strategie v oblasti bezpečnosti a společné bezpečnostní a obranné politiky (A7-0026/2010)	480	-	111	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	64	-
Zpráva Jean-Luca Dehaena týkající se zavedení systému rozvržení nepřímo měřených finančních zprostředkovatelských služeb (FISIM) pro stanovení hrubého národního důchodu (HND) (A7-0022/2010)	534	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	4	-	20	-
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: propouštění v Německu (A7-0020/2010)	525	-	52	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	15	-
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: propouštění v Litvě (A7-0021/2010)	546	Cabrnoch, Češková, Ouzký, Tošenovský	45	Fajmon, Kožušník, Strejček, Vlasák	14	-

Plénium EP ve dnech 24.–25. 3. 2010

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Barbary Matera týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: výroba nábytku v Litvě (A7-0047/2010)	558	Češková, Kožušník	33	-	23	Tošenovský
Zpráva Barbary Matera týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: výroba oděvů v Litvě (A7-0048/2010)	562	Kožušník	34	Češková	17	Tošenovský

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

KALENDÁŘ NA DUBEN 2010

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
5	6	7	8	9
	EP AFCO, ENVI, ITRE	EP AFCO, AFET, BUDG, DROI, ENVI, FEMM, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, PETI	EP AFET, BUDG, IMCO, ITRE, LIBE, PECH, PETI	
12	13	14	15	16
	Rada Neformální setkání ministrů školství	Rada COREPER II COREPER I Neformální setkání ministrů školství	Rada Neformální ECOFIN	Rada COREPER I Neformální ECOFIN
EP AGRI, DEVE, ECON			EP CRIS, SEDE	
19	20	21	22	23
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES Neformální setkání ministrů pro telekomunikace	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES COREPER II Neformální setkání ministrů pro telekomunikace; Neformální setkání ministrů pro sport	Rada COREPER II COREPER I Neformální setkání ministrů pro sport	Rada JHA Neformální setkání ministrů zdravotnictví	Rada JHA Neformální setkání ministrů zdravotnictví
EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	
26	27	28	29	30
Rada FAC	Rada GAC FAC	Rada COREPER II COREPER I		Rada COREPER II
EP CONT, CULT, DEVE, DROI, ECON, ENVI, LIBE, REGI, SEDE	EP AFET, BUDG, CONT, CULT, DEVE, DROI, ECON, EMPL, ENVI, IMCO, INTA, LIBE, REGI, SEDE, TRAN	EP AFET, BUDG, EMPL, ENVI, INTA, ITRE, JURI, LIBE, TRAN	EP CRIS, ITRE, JURI	

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
AIMA	Alternative Investment Management Association (Asociace manažerů alternativního investování)
ALDE	Aliance of Liberals and Democrats for Europe (Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
BASF	Badische Anilin- & Soda- Fabrik
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CEEP	European Centre of Employers and Enterprises (Evropské centrum zaměstnavatelů a podniků)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CRIS	Financial, Economic and Social Crisis (Výbor EP pro finanční, hospodářská a sociální krize)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Committee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EAPN	European Anti-Poverty Network (Evropská síť proti chudobě)
ECB	(European Central Bank) Evropská centrální banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Skupina Evropských konzervativců a reformistů)
EEAS	European External Action Service (Evropská služba pro vnější činnost)
EEB	European Environmental Bureau (Evropská environmentální kancelář)
EFAA	European Federation of Accountants and Auditors for small and medium-sized enterprises (Evropská federace účetních a auditorů pro malé a střední podniky)
EIB	Evropská investiční banka
EKOS	Evropská konfederace odborových svazů (organizací)
EMF	European Monetary Fund (Evropský měnový fond)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPHA	European Public Health Alliance (Evropská aliance pro veřejné zdraví)
ESBA	European Small Business Alliance (Evropská aliance malého podnikání)
ESD	Evropský soudní dvůr
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
Eurochambres	Association of European Chambers of Commerce and Industry (Asociace evropských průmyslových a obchodních komor)
EVCA	European Private Equity and Venture Capital Association (Evropská asociace soukromého a rizikového kapitálu)
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)

FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
GM	Genetically modified (geneticky modifikovaný)
GMO	Genetically modified organism (geneticky modifikovaný organismus)
HDP	hrubý domácí produkt
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochrana spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LIBE	Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee (Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MMF	Mezinárodní měnový fond
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)REGI
PPP	Public-Private Partnership (partnerství soukromého a veřejného sektoru)
PTD	Package Travel Directive (směrnice o souborných službách)
SA	Societas Europaea (evropská společnost)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
t	tuna
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
UEAPME	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Eurydice

Informační síť Evropské komise založená v roce 1980. Jejím cílem je podpora spolupráce a pochopení vzdělávacích systémů a vzdělávací politiky v členských a kandidátských zemích EU a v zemích Evropského hospodářského prostoru (Norsko, Island a Lichtenštejnsko).

evropská politika sousedství

Též evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

intergroup

Těž meziskupina. Neoficiální seskupení poslanců Evropského parlamentu složené z členů různých výborů s cílem umožnit neformální výměnu názorů na konkrétní otázky napříč politickými frakcemi a podporovat kontakty mezi poslanci a občanskou společností. Intergroup nesmí vyvíjet činnost, která by mohla vést k záměně s oficiálními činnostmi Evropského parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolu-rozhodování“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném flukтуаčním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let.

medián

Hodnota dělicí řadu podle velikosti seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny: nejméně 50% hodnot je menších nebo rovných a nejméně 50% hodnot je větších nebo rovných mediánu. Medián coby statistický ukazatel není – v porovnání s aritmetickým průměrem – ovlivněn extrémními hodnotami.

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho krece: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

sociální partneři

Organizace, s nimiž Komise jedná o problematice sociální politiky. Činí tak z titulu požadavku, jež je zakotven v základacích smlouvách EU. Mezi sociální partnery patří jak zástupci zaměstnavatelů, tak zástupci zaměstnanců (viz také „Komise“).

spolurozhodování

Též spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „dohodovací výbor“, „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

systém obchodování s emisními povolenkami

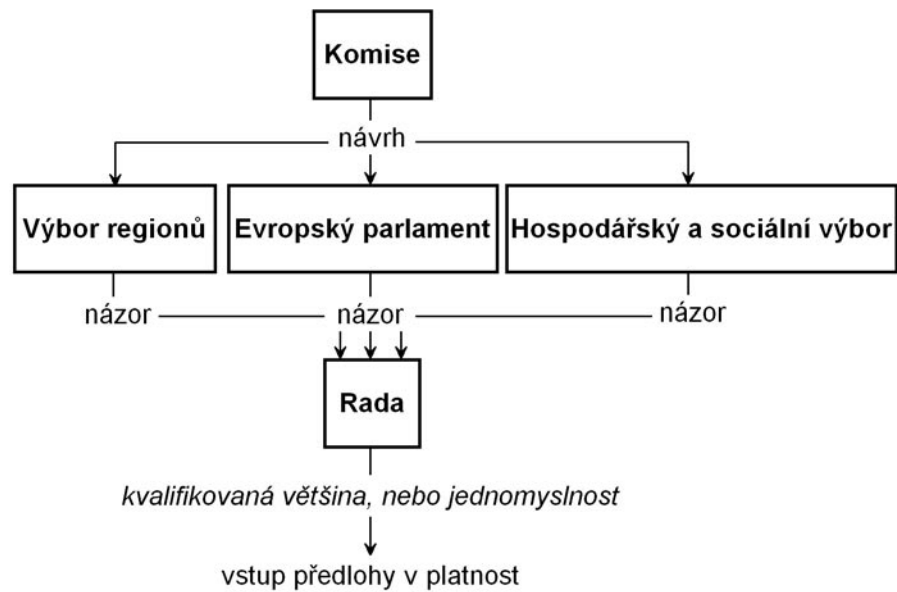
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“). Schémata rozhodovacích procedur.

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

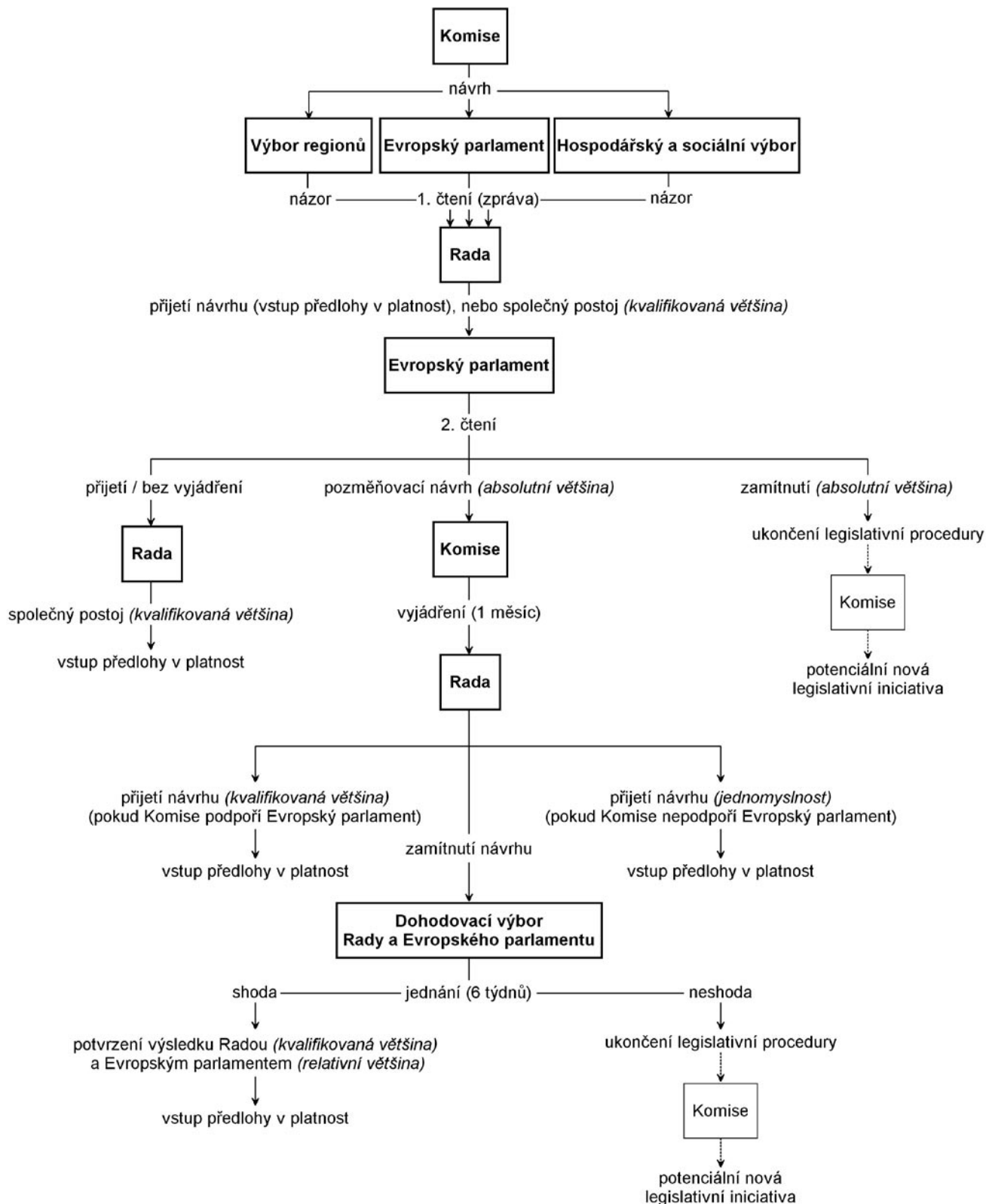
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.